

د افغانستان اسلامي امارت
د پوهنې وزارت
د مقام د دفتر لوی ریاست
د نشراتو او عامه اړیکو ریاست

عمران

ښوونیزه، ادبي، څېړنیزه او ټولنیزه مجله

سال یکصد و سوم، شماره مسلسل ۶۰۸، ماه ذوالقعدة الحرام ۱۴۴۵ هـ ق مطابق ماه ثور ۱۴۰۳ هـ ش

د کتاب لوستل د ټولني د سمون لار ده
ساده ترين رازهاي مؤفقيت
په اسلام کې د واکمنۍ بنسټونه
تاريخ جوړونکې ميندې!

Islamic Emirate of Afghanistan
Ministry of Education
General Directorate of the Head Office
Directorate of Publication and Information

Erfan

Educational, Cultural, Research & Social Magazine

Islamic Emirate of Afghanistan
Ministry of Education
General Directorate of the Head Office
Directorate of Publication and Information
Mohammad Jan Khan Watt, Kabul, Afghanistan

تعمیر جدید مکتب دریای هلمند
به هزینه شخصی مردم در ولسوالی میرامور توسط رئیس
معارف ولایت دایکندی افتتاح گردید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتنپلاوي: الحاج مولوي شهاب الدين "ثاقب"

مولوي عزيز احمد "ريان"

قاري منصور احمد "حمزة"

معراج "زمانی"

محمد ابراهيم "ملهم"

محمد نسيم "عياذ"

عبدالصبور "غفراني"

سعید "جلال"

محمد اکرم "وفادار"

جاويد «بهرام خیل»

مسئول مدير:

عبدالواسع "سعادت"

مهتم:

خان محمد "احمدزی"

انخورگر:

محمد ادريس "نوري"

محمد قسيم "يعقوبي"

ديزاینر:

د اړیکې شمېره: ۰۰۹۳۷۲۹۸۱۹۰۳۳

جلد ۱۵۰۰

تیراژ:

برېښنالیک: Erfan.magazine1400@gmail.com

د دې گڼې مطالب

ليکوال

مخ

۱	مسئول مدير	سر ليکنه
۲	ساده ترين رازهاي مؤفقت	سر مؤلف عبدالرزاق کوهستاني
۱۰	سبک او مېتود توپيرونه	سر مؤلف مرستيال محمد عزيز حسين خيل
۱۴	اسلام و تعليم و تربيه	دکتور محمد يحيى مجددي
۱۸	تاريخ جورونکې ميندې!	محمد نعيم پرهيز
۲۱	نگاهي به شخصيت و ...	سر مؤلف مانل آقا متقي
۲۶	د یتيم د کفالت او...	مفتي فيصل خاموش
۳۲	د لمانځه آداب کيفيت	دکتور حنان محمود لاشين
۳۳	نقش مؤثر همکاري خانواده ...	مؤلف سيد احمد جاهد تلاش
۴۰	غوره اخلاق	مفتي وقايت الله وقار
۴۳	مؤفقت جوانان در امر ...	مؤلف ماستر حبيب الله ولي زاده
۵۲	ورځ مو په توحيد ...	پرهيز

د عرفان مجله د مطالبو په اېډيټ کې خپلواکه ده، راغلي ليکنې له عرفان سره پاتې کېږي. د عرفان مجله د ليکوال د ليکنې ننگه نه کوي، هر ليکوال ته ښايي چې د خپلې ليکنې ننگه په خپله وکړي.

د پوهنې وزارت

ښوونيزه، ادبي، څېړنيزه او ټولنيزه مجله

د تاسيس کال: ۱۳۰۱ هـ ل ۱۹۲۳ م

د کتاب لوستل د ټولني د سمون لار ده

دا ژوند ډېر لنډ دی خو دغه لنډ فصل باید په بطالت کې تېر نشي او هر هغه څه پکې ترسره شي چې دځان او د ټولني خیر پکې نغښتی وي چې یو له دې څخه د کتاب لوستل دی پرته له شکه چې مطالعه په انسانانو کې په نفس اعتماد لوړوي، د پوهې او عزت خاوندان یې ګرځوي او په ټولنه کې شته ستونزو ته د حل لار پیدا کوي، د انسان روح ته آرامتیا او سکون ورکوي او دغه شان د فرهنګونو او مذاهبو د وصل او تړاو مهمه وسیله ده، تېرې او پخوانې انګیرنې مور ته تعریفوي او راتلونکي نسل ته د همدې کتابونو له لارې هغه څه پرېږدو چې په آسانی خپلو موخو ته پرې رسېدلی شي. کتاب د پوهې او معلوماتو د ترلاسه کولو او د ذهنې ودې لپاره ترټولو غوره او اغېزناکه وسیله ده. او د هر پوه او لوستي انسان د ژوند وفادار ملګری دی، مطالعه او له کتاب سره علاقمندی له شک پرته ددې سبب کېږي چې انسانان په ټولنه کې د پوهې او معلوماتو د پراختیا په برخه کې په تیره بیا ځوانانو ته ګټور او ارزښتناک آثار پرځای پرېږدي. او تاسو خدمت او استفادې ته چمتو وي، که په غور سره وگورو له کتاب څخه غوره شی او له کتابتون څخه غوره ځای په نړۍ کې نه شته. که څوک غواړي چې د سوکاله او ښکمرغه ژوند خاوند شي نو هغه دې له کتاب سره ملګرتیا وکړي. کتاب دانسان لپاره ډېر ښه دوست او ملګری دی. له کتاب سره ملتیا او ملګرتیا مور د عادي خلکو له چاپیریال څخه د ډېر لوړو افکارو او تصوراتو نړۍ ته بیا یي، د لوړو او سترو انسانانو سره مو ملګري کوي او دهغو د فکر او نظر څخه مو خبروي.

ځوانان په تېره زده کوونکي او محصلین باید د خپلې ښې راتلونکې لپاره کتاب لوستل خپل عادت وګرځوي، یوازې لوستي انسانان کولای شي، په خپل ځان، کورنۍ او ټولنه کې بدلون را منځته او په نورو د برترۍ ځواکمنتیا په ځان کې پیدا کړي.

درنو ښوونکو او ګرانو زده کوونکو!

د پوهنې وزارت هوډ لري چې د هېواد په ګوټ ګوټ کې د سالمې او مصونې ښوونې او روزنې لپاره د چاپیریال په برابرولو کې تر بل هر وخت او وخت کامونه پورته کړي او له ټولو زده کوونکو څخه غواړي چې هر کتاب د مطالعې لپاره ونه ټاکي د کتاب په لوستلو کې له ډېر پام څخه کار واخلي هغه کتابونه مطالعه کړي چې د دوی او ټولني خیر په کې نغښتی وي د هغه کتاب له لوستلو څخه ډډه وکړي چې په ټولنه کې د ځینو مغرضو کړیو له خوا د ځوانان د ذهن خرابولو په موخه په ټولنه کې خپاره شوي دي او زمور د هېواد له دود دستور دین او مذهب خلاف پکې خپرونې شوې وي. د خپلو درسونو په لوستلو کې تر بل هر وخت زیاد کوشښ وکړئ ترڅو داسې یو ښوونیز نظام په پښو ودر و چې ساری یې په سیمه کې ونه لیدل شي. ان شاء الله

معاون سرمؤلف عبدالرشاق "کوهستانی"

ساده‌ترین راه‌های موفقیت

چکیده

در این مقاله عوامل اصلی ناموفق بودن برخی از افراد و دلیل این که چرا نمی‌توانند به موفقیت‌های بزرگ برسند با مثال‌ها و دلایل واضح شرح داده شده است و راه حل‌های ساده‌ی برای زدودن نگرش‌های منفی مانند: (ترس، استرس، امکان ندارد و نمی‌توانم) با دلایل قوی و انکارناپذیر تذکر داده شده است.

چرا برخی از افراد برای خودشان محدودیت‌هایی تعیین کرده‌اند؟ این کار از کجا سرچشمه گرفته است؟

افراد ناموفق فکر می‌کنند که تنها راه رسیدن به خواسته‌های‌شان داشتن مدرک تحصیلی است؛ اما این نظریه، هیچ بنای ندارد. مدرک مهم است؛ اما هوش، تدبیر، حرکت، طرح و پلان از تحصیلات مهم‌تر اند.

در پایان این مقاله می‌توانید بفهمید که موفقیت به چه ابزارهایی نیاز دارد و از طرفی راز موفقیت افراد موفق در چی چیزهایی خلاصه می‌شود.

کلمه‌های کلیدی: موفقیت، اعتماد به نفس، تلاش، انرژی مثبت

مقدمه

ذهن ما خطور کرده است که آن‌ها چه راهی را طی کرده‌اند؟ برای پیدا کردن جواب درباره‌ی زنده‌گی آن‌ها خوانده‌ایم و بعد به خودمان گفته‌ایم: «حالا که آن‌ها توانستند در راه‌شان موفق شوند ما

هر کدام از ما حد اقل برای یک بار هم که شده از خودمان پرسیده‌ایم، راز موفقیت چیست؟ از طرفی وقتی به افراد موفق نگاه کرده‌ایم، آیا این پرسش در

برای موفقیت در زنده‌گی می‌توان کارهای جزئی زیادی را انجام داد؛ اما اگر این جزئیات بر اساس ساختن ساختارهای کلی برای فراهم‌آوری یک زنده‌گی مؤفق نباشد، بعد از مدتی ما می‌مانیم و بهبودهای حد اقلی. از طرف اگر دست بگذاریم روی این ساختارهای کلی و بر روی آن‌ها کار کنیم، آن موقع است که جایگاه تمام رفتارهای جزئی برای موفقیت را هم خواهیم شناخت. زمان بنیادی‌ترین پدیده زنده‌گی تمام انسان‌هاست. شما نمی‌توانید آن را حذف کنید و حتا نمی‌توانید از آن خارج شوید یا تأثیر آن را از بین ببرید. ما موجوداتی تاریخی هستیم و در درون فرهنگی که خودش زاده تاریخ است زنده‌گی می‌کنیم. این یعنی نیاز داریم که خودمان را با زمان هم‌آهنگ کنیم. بر همین اساس باید بگوییم که هیچ موفقیتی بدون مدیریت زمان وجود ندارد.

برای موفقیت تنها داشتن هدف کافی نیست؛ بلکه باید هدفی داشت که شرایط تحقق داشته باشد. گام اول موفقیت گسترش دانایی است و هیچ انسان نادانی نمی‌تواند مؤفق باشد. گسترش دانایی از چندین راه امکان‌پذیر است؛ ولی امکان‌پذیرترین راه برای عموم، تفکر است و ماشین محرک تفکر، پرسش‌گری

هم می‌توانیم این کار را انجام دهیم. استفاده از تجربه‌های دیگران کار بسیار خوبی است، انگیزه گرفتن از کارهای آنان ویژه‌گی بسیار مفیدی به شمار می‌رود؛ اما آیا شرایط ما با شرایط آن‌ها برابر بوده است؟ آیا ما هم همان کار را بکنیم و همان تصمیم‌ها را بگیریم؟ از طرف باید پرسیم آیا نقطه مشترک بین ما و آن‌ها وجود دارد؟

بلی، همه آدم‌ها شخصیت و شرایطشان شبیه به یکدیگر نیست؛ اما یک تعداد اصول کلی وجود دارد که رعایت آن‌ها شرط لازم برای موفقیت است؛ البته باید توجه کرد که این اصول فقط شرط لازم است؛ نه شرط کافی. زمانی می‌توان شرط کافی موفقیت را در زنده‌گی خود ساخت که سعی کنیم اصول را بر اساس شرایط محیطی و ویژه‌گی‌های شخصیتی خود تطبیق و تغییر دهیم.

این مقاله شامل موضوعاتی چون: رازهای ده‌گانه زنده‌گی، اعتماد به نفس، کوشش و تلاش و هدف می‌باشد که با استفاده از منابع معتبر تهیه شده است و آرزو دارم مفید واقع شود.

رازهای موفقیت در زنده‌گی

موفقیت کلیدی برای خوشحالی نیست؛ بلکه خوشحالی کلیدی برای موفقیت است.

تمریناتی برای شادسازی درون خود انجام دهید و منتظر نباشید که دیگران شادی را برای شما به ارمغان بیاورند. ذهن‌تان را آزاد کنید و همواره تلاش کنید؛ اما نتایج کار را واگذار کنید؛ زیرا نتیجه کار در کنترل ما نیست؛ پس دلیلی ندارد برای چیزی که در کنترل ما نیست، وقت تلف کنیم.

راز سوم موفقیت

وقتی کاری را آغاز می‌کنید فقط منافع خودتان را در نظر بگیرید و به فکر منافع دیگران نیز باشید؛ زیرا این‌گونه دیگران از کار کردن برای شما لذت می‌برند و سبب موفقیت شما می‌شوند.

هنگامی که تصمیم به انجام کاری گرفتید از خود بپرسید چه کاری انجام دهم که به نفع همه باشد؟

راز چهارم موفقیت

انسان وقتی شما می‌آموزد که از فرو رفتن در آب نترسد؛ پس هنگامی که به مشکلی برخوردید، نه خودتان را سرزنش کنید و نه دیگران را.

برای موفقیت در انجام هر کار، باید قبل از انجام کار تصویر واضحی از کار داشته باشید و همان‌طور که در باد شدید، نخ پوقانه را محکم نگه می‌دارید، هدف‌تان را نیز محکم نگه دارید و هیچ‌وقت دل‌سرد نشوید.

است. بنابراین، در این تحقیق سعی بر آن است که به اساسی‌ترین پرسش‌هایی که با آن روبه‌رو هستیم جواب داده شود.

مشکلات ما را قوی و به سمت پیروزی‌های بزرگ‌تر هدایت می‌کنند. رسیدن به موفقیت از آرزوهای مهم و اصلی همه ماست؛ پس اگر می‌خواهیم فرد موفق‌تری باشیم بهتر است از نکات گفته شده در این بخش استفاده کنیم.

راز اول موفقیت

برخی از کارها، کارهایی‌اند که ما علاقه‌ی برای انجام آن نداریم و همیشه برای انجام آن تنبلی می‌کنیم. برای موفقیت در زنده‌گی لازم است از انجام این کارها لذت ببریم و تنبلی نکنیم؛ زیرا تنبلی سبب خسته‌گی شده و موجب می‌شود کار را به درستی انجام ندهیم. کارهای‌تان را از صمیم قلب انجام دهید و به کارتان عشق داشته باشید؛ زیرا جریان ضعیف آب سبب آبیاری قسمتی از باغچه می‌شود.

راز دوم موفقیت

خواستن، باد را از ورزش باز نمی‌دارد و موجب تغییر چیزی نمی‌شود؛ پس اگر می‌خواهید چیزها را بهتر از خودشان تبدیل کنید، باید آن‌ها را همان‌گونه که وجود دارند بپذیرید.

راز پنجم مؤفقیت

چیز احساس است که نسبت به کارتان دارید و دیگران همان احساس را پس از اتمام کار به آن دارند که خودتان هنگام انجامش داشته‌اید. هر بار که می‌خواهید کاری در زنده‌گی انجام دهید، از انجام آن احساس شگفتی کنید و با این روش از انجام کارهای‌تان لذت ببرید.

راز هشتم مؤفقیت

حقیقت مانند بادام است و عقاید مانند پوست بادام؛ اگر بخواهید به حقیقت و به مغز بادام برسید باید پوستش را بشکافید؛ پس هیچ‌گاه عقاید را با حقایق اشتباه نگیرید.

قبل از انجام هر کار این پرسش‌ها را در ذهن‌تان خطور دهید: آیا آن کار را مهم می‌دانی؟ آیا انجام آن کار به دیگران کمک می‌کند؟ و بدانید چه احساس نسبت به انجام آن کار دارید.

هنگام احساساتی شدن، هیچ تصمیم مهمی نگیرید و اول فکر‌تان را آرام کنید؛ اگر در این زمان تصمیم بگیرید احتمالاً تصمیم‌تان اشتباه خواهد شد.

هنگام که با مشکل در انجام کاری روبه‌رو شوید، بدانید راه حل برای این مشکل وجود دارد که باید ذهن‌تان را روی آن متمرکز کنید. از نعمت‌هایی که در زنده‌گی دارید، شاکر باشید و به خاطر

همان‌گونه که کوه نوردی مشکل است؛ اما دیدن منظره‌یی از قله کوه، بسیار زیباست، در انجام کارهای بزرگ مشکلاتی پیش روی‌مان وجود دارد که این مشکلات ما را قوی و به سمت مؤفقیت‌های بزرگ‌تر هدایت می‌کنند. کارهایی را انجام دهید که برای‌تان مشکل است؛ زیرا انجام این کارها تلاش و جدیت می‌خواهد و اراده را قوی می‌کند. با انرژی کامل روی انجام کارهای‌تان تمرکز کنید.

راز ششم مؤفقیت

وقتی می‌خواهید به انجام کاری بپردازید از خود نپرسید دیگران آن کار را چگونه و با چه روشی انجام داده‌اند؟ بلکه تمام تلاش خود را کنید تا کارتان را درست انجام دهید و در این راه حقایق تازه‌یی را کشف کنید.

همان‌گونه که با کشف حقایق «کریستف کلمب» به امریکا رسید و «گراهام بل» تلفون را اختراع کرد.

کارهای‌تان را با جان و دل انجام دهید و انرژی‌تان را روی موانع تمرکز دهید تا بتوانید موانع را از سر راه بردارید.

راز هفتم مؤفقیت

کارهای‌تان را با شادی انجام دهید، تا دیگران را هم شاد کنید؛ زیرا مهم‌ترین

آنچه که ندارید گله‌مند نباشید.

راز نهم مؤفقیّت

همیشه از دیگران عذرخواهی نکنید و با این کار توجه دیگران را به اشتباهات‌تان جلب نکنید. همواره تلاش کنید بهترین کار را انجام دهید.

هر کاری که درست باشد، انجام آن به نفع تو و دیگران خواهد بود. خداوند توانا و دادگر بهتر می‌داند که چی چیز به شما شادی واقعی می‌بخشد.

راز دهم مؤفقیّت

مغرور نشوید؛ زیرا غرور عقل را از بین می‌برد و باعث می‌شود نتوانید کاری را به درستی انجام دهید. سرعت در انجام کار را در خودتان تقویت کنید و بدانید که افراد سخت‌کوش سریع‌تر از دیگران عمل می‌کنند. (بشارت، محمد علی، ۱۳۸۳)

اعتماد به نفس

اعتماد به نفس، یعنی دیدن خود به عنوان فردی توانا، باکفایت، دوست‌داشتنی و منحصر به فرد.

اعتماد به نفس نقش بسیار مهمی در مؤفقیّت یک فرد دارد. نکته مهمی که در مورد اعتماد به نفس وجود دارد این است که شما نمی‌توانید فردی را پیدا کنید که در تمامی فعالیت‌ها اعتماد به نفس داشته باشد؛ بلکه این مهارت، مربوط

به فعالیت‌های خاص است؛ به عنوان مثال: فردی را در نظر بگیرید که اعتماد به نفس سخنرانی در مجالس مذهبی را دارد. این فرد اطلاعات گسترده‌یی در مورد مذاهب دارد و می‌تواند در برابر هزاران نفر سخنرانی کند و به‌گونه‌یی صحبت کند که تمامی حاضران او را تحسین کنند. ممکن است همین فرد در یک مجلس سیاسی قرار بگیرد و هیچ حرفی برای گفتن نداشته باشد.

باید بدانید که برای مؤفق شدن لازم نیست شما اعتماد به نفس انجام هر کاری را داشته باشید؛ لازم است که در سه بُعد مهم اعتماد به نفس داشته باشید: ۱- اعتماد به نفس ابتدایی که مربوط به پذیرش شخصیت، ظاهر و شرایط خودتان است.

۲- اعتماد به نفس، جهت ارتباط مؤثر با دیگران؛ زیرا ارتباط با دیگران بخش جدا ناشدنی از زنده‌گی هر فردی است که او را به سمت مؤفقیّت هدایت می‌کند.

۳- اعتماد به نفس در زمینه‌یی که تمایل دارید در آن مؤفق باشید. قبل از این که از خودتان بپرسید چگونه در زنده‌گی مؤفق باشم، باید مشخص کنید که مؤفقیّت را در چه وضعیت می‌بینید و حتا از خود بپرسید که چگونه رسالت خود را پیدا کنم؛ به طور مثال: اگر مؤفقیّت برای

به مؤفقیت در اهدافشان باز نگه داشته است؛ به مثال‌های زیر توجه کنید:

در جنگل حیوانی وجود دارد به نام سمور؛ این حیوان بالای خرگوش‌هایی به اندازه دوازده برابر بزرگ‌تر از خودش حمله می‌کند. وقتی آن‌ها دنبال خرگوش‌ها می‌دوند، سرعت آن‌ها کم‌تر از سرعت خرگوش‌هاست؛ اما ترس باعث کاهش سرعت خرگوش‌ها می‌شود و سمورها آن‌ها را شکار می‌کنند. نقطه قابل عطف اینجاست که دندان‌های سمور خیلی کوتاه است و حتا از پوست گردن خرگوش هم عبور نمی‌کند؛ پس سمورها چگونه خرگوش‌ها را شکار می‌کنند؟ موضوع قابل تعجب این است که خرگوش‌ها از ترس می‌میرند.

بلی، زمانی که می‌ترسید، قادر نخواهید بود از تمام توانایی‌های‌تان استفاده کنید؛ تمام راه حل‌ها از دایره دیدتان خارج می‌شود؛ مثال دیگر:

سرعت آهو معادل ۹۰ کیلومتر در ساعت است اما سرعت شیر معادل ۶۰ کیلومتر در ساعت می‌باشد؛ پس چگونه است که

شیر آهو را از پا در می‌آورد؟

به دلیل این که آهو موقع دویدن، مدام به پشت سر خود نگاه می‌کند و آن‌قدر این کار را انجام می‌دهد، تا شیر به او رسیده و از پا در می‌آوردش.

شما به معنای پیشرفت شغلی است، باید اعتماد به نفس کافی برای انجام فعالیت‌ها و وظایف مربوط به خودتان را داشته باشید. (جلالی، داریوش و نظری، آذر، ۱۳۸۸)

کوشش و تلاش

پشت کار و تلاش یکی از رموز مهم در رسیدن به مؤفقیت است. تلاش و مؤفقیت در پی یک‌دیگر می‌آیند. از شکست نترسید. تنها پشت کار است که شما را به مؤفقیت می‌رساند. پشت کار و مداومت در هر کاری در نهایت نتیجه‌بخش است. این را افرادی که در نهایت به مؤفقیت رسیده‌اند می‌گویند. وقتی از ادیسون پرسیدند نبوغ چیست؟ او پاسخ داد: «نبوغ ۱ درصد استعداد و ۹۹ درصد تلاش است.» بدون تلاش و پشت کار هیچ مؤفقیت بزرگی حاصل نشده است. کسب مؤفقیت آسان نیست و هیچ‌گاه نیز نبوده است. پیروزی متعلق به افراد ترسو، ضعیف، تبیل و بی‌انگیزه نیست که متأسفانه این صفات منفی در بسیاری از افراد وجود دارد.

زمانی که انسان دچار ترس می‌شود، توانایی تفکر و تعمقش را از دست می‌دهد؛ سرعت عمل‌کردش به میزان قابل توجهی کاهش پیدا می‌کند و این همان نقطه‌یی است که بیش‌تر انسان‌ها را از رسیدن

کنید و همیشه به توانایی های خودتان باور داشته باشید؛ هیچ گاه به بهترین بودن خودتان شک نکنید؛ شما بهترین استید.

مدرک تحصیلی مهم است یا هدف و برنامه ریزی؟

برای ثروتمند شدن باید هوش مالی را تقویت کرد؛ نه این که مدرک را بالا برد. این را به یاد داشته باشید که تنها لازمه موفقیت، داشتن مدرک تحصیلی نیست؛ بل برای هر هدفی استراتژی و پلان مشخص و از پیش تعیین شده باید داشت.

«مارک زاکبرگ» مؤسس شبکه فیسبوک و یکی از ثروتمندترین افراد جهان بعد از رسیدن به موفقیت های بزرگ مدرک دانشگاهی به دست آورد. درست است که

امروزه داشتن مدرک تحصیلی در سرتاسر جهان از اهمیت ویژه ی برخوردار است؛ اما این را بدانید که تنها داشتن مدرک، تضمینی برای موفقیت نیست؛ شما باید هوش، تدبیر و خرد لازم را به کار ببرید. اگر نتایج متفاوتی نسبت به بقیه می خواهید، باید نسبت به آنها برتری ها، مزیت ها و عمل کردهای متفاوتی داشته باشید، تا بتوانید موفق شوید و متفاوت باشید. (سلطانی، مریم، ۱۳۹۷)

این مسأله ارتباط مستقیمی با مسیر زنده گی انسان های ناموفق دارد؛ آنها نیز به جای این که به آینده توجه کنند و بدون ترس و هراس به پیش بروند، غرق گذشته شده، توانایی و قدرت شان را از دست می دهند. آنها می ترسند و همیشه به گذشته فکر می کنند و می گویند که چرا گذشته بهتر بود؟ آنها با ما و اگرها از مسیر موفقیت منحرف شده، خود و توانایی های شان را قربان گذشته و افکار منفی می کنند. باید مسیر زنده گی افراد موفق و ناموفق را پیوسته دنبال کرد و از تجربه های آنها استفاده نمود و با تکرار نکردن اشتباهات افراد ناموفق مسیر جاده های موفقیت را با گام های متین و استوار پیمود. (فیروز، دهقان محمد، ۱۳۷۴)

انرژی مثبت

امروزه مطالعاتی در زمینه «قدرت نفوذ کلام» انجام شده است که طی آن متوجه شدند: اگر به خودتان فقط یک بار بگویید این کار را نمی توانم انجام دهم، باید یک شخص دیگر هفده بار به شما بگوید شما می توانید این کار را انجام دهید تا اثر همان یک بار را از بین ببرد. قدرت نفوذ کلام شما برای خودتان، هفده مرتبه از قدرت کلام دیگران نسبت به شما قوی تر است؛ پس مثبت فکر

نتیجه گیری

مؤفقیٲ حاصل نمی‌شود؛ مگر با سرعت عمل و زمان‌شناسی، نظم و آرامش، برنامه‌ریزی و دقت. در نهایت به این نتیجه دست یافتیم که مؤفقیٲ یک امر اکتسابی است و کسب آن تلاش و انگیزه والا می‌طلبد و همان قدر که شیرین و دل‌پذیر است همان قدر به تلاش و همت بالا نیاز دارد. قبل از این که پا در مسیر مؤفقیٲ گذاشت، بهتر است هدف‌گذاری و تمام جنبه‌های لازم را بررسی کرد. در واقع هدف ارزش و وجودی انسان است؛ پس با شجاعت و گوش دادن به ندای درونی و یاری خداوند متعال می‌توان به قله‌های بلند مؤفقیٲ رسید.

باید بدانیم و بپذیریم تیری که هدف‌مندانه از کمان رها نشود، هیچ‌گاه به هدف نخواهد خورد. اهدافی که با دنبال نمودن، جست‌وجو و بعد از کاوش‌های بسیار انتخاب نگردیده باشد، هیچ پایانی جز حسرت ندارد. یک دهقان هوشمند درختان میوه‌های مختلف و زودرس را می‌کارد و یک شخص مؤفوق اهدافی سرشار از فواید انتخاب می‌کند. همان‌گونه که یک دهقان مؤفوق در مسیر به ثمر نشستن محصولاتش از کودهای مختلفی استفاده می‌کند تا زودتر محصول بدهد، یک شخص مؤفوق

نیز به دنبال راهکارهایی است که زودتر او را به مؤفقیٲ برساند. اگر ایده‌های‌تان را به اجرا در نیاورید، در اصل آن ایده‌ها هیچ ارزشی نخواهند داشت؛ چراکه دنیا با مثال‌هایی که به وجود آمده، تغییر کرده است؛ نه با افکار و ایده‌های بدون طرح.

یادتان باشد زمانی که برای بار اول در آب می‌پرید و آغاز به تلاش می‌کنید متوجه می‌شوید که شنا کردن یاد گرفته‌اید؛ در حالی که اصلاً این‌گونه نیست. این توانایی از قبل در شما وجود داشته است؛ تنها باور به انجام آن در شما وجود نداشته است.

منابع

- ۱- رابینز، آنتونی، مؤفقیٲ نامحدود در بیست روز، مترجم: جعفری نمینی، فریبا، ۱۳۹۵، انتشارات نسل نواندیش.
- ۲- دیوید، آلن، رازهای مؤفقیٲ، مترجم: نصری، میترا، ۱۳۹۰، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازگانی.
- ۳- دن مکس، ول، از صفر شروع کن، مترجم: سادات علوی، ساره، ۱۴۰۰، انتشارات یوشتا.
- ۴- بشارت، محمد علی، کمال‌گرایی و مؤفقیٲ، ۱۳۸۳، مجله علوم روان‌شناختی.
- ۵- فیروز، دهقان محمد، عامل‌های مؤثر در مؤفقیٲ، ۱۳۷۴، برنامه‌ریزی در آموزش عالی.

د سبک او مېتود توپيرونه

سرمولف مرستيال محمد عزيز حسين خېل

شعر او شاعرۍ ته مخه کوي او د وخت په تېرېدو سره ترې شاعر جوړېږي. دويم ډول فطرتي شاعران دي، دا ډول شاعران هغه کسان دي چې په ژوند کې د ښوونځي او پوهنځي ډډه نه ده ور خلاصه کړې يعنې نالوستي دي، خو بيا هم شعر وايي، شعر يې له تخيله ډک او د قافيې په اصولو برابر او د يوه ځانگړي سبک خاوند وي، چې تر ټولو ښه او غوره بېلگه يې مور په پښتو ادب کې په پښتو او پښتونستان مين انسان اروا ښاد استاد ملنگ جان له (۱۲۹۳ تر ۱۳۳۶) پورې يادولی شو، دی يو نالوستی کس و او په شعري نړۍ کې د يوه ځانگړي سبک او لارې خاوند وه. (۵: ۷ مخ)

بله بېلگه يې د ننگرهار ولايت د کريې ولسوالۍ پاينده محمد کړه وال يادولی شو چې دی هم د زده کړې له نعمت څخه بې برخې و، ده د ژوند په وروستيو کې يو کاتب نيولی و، ده به ورته شعرونه ويل او هغه به ليکل خو که سپرې يې شعرونه وگوري ويلى شي چې کړه وال په شعري نړۍ کې د يوې بېلې لارې اوسبک خاوند

په نړۍ کې لوی الله جل جلاله بېلا بېلې ټولنې پيدا کړې دي چې په هره ټولنه کې ډېر لوی لوی پوهان، ليکوالان، عالمان او شاعران تېرشوي او لا پيدا کېږي. هر شاعر او ليکوال د يوه ځانگړي سبک او لارې خاوند وي. خو خبره دا ده چې يوتن کله ليکوالۍ ته مخه کوي هغه د نورو ډېرو پځ وانيو او اوسنيو مشهورو ليکوالو ليکنې او کتابونه لولي د ليکوالۍ پراصولو ځان پوهوي او ورو ورو خپله ليکنه پيل کوي، گوډه ماته ليکنه کوي او نورو ليکوالو ته يې د کره کتنې لپاره ورکوي، او هغه يې ورته اصلاح کوي او د وخت په تېرېدو سره د ليکوالۍ په ډگر کې د يوه ځانگړي لارې او سبک خاوند کيږي.

همداسې شاعران هم در واخله خو ويلى شو، چې شاعري په ليک او لوست پورې تر ډېرې کچې تړلې نه ده ځکه چې مور په خپله افغاني ټولنه کې دوه ډوله شاعران لرو چې لومړی يې هغه شاعران دي چې د نورو ډېرو شاعرانو ديوانونه او شعرونه مطالعه کوي او د ژورې مطالعې له برکته

دی .

عبارت وي . ۳: ۴۱ مخ

خو که د موضوع شاليد کتنه وکړو، لرغونو روميانو به (stylus) هغې آلې ته ويل چې په هغې باندې به يې پر موميایي شوو تابلو گانو باندې ليکنې کولې .

دا آله به د هلوکي او يا تيره لرگي څخه جوړه شوې وه، يو سر به يې د پنسل په څېر تيره وه اوله هغه څخه به يې د قلم پرځای کار اخيسته او په کومو تختو به يې چې ليکنې کولې هغه به د موم په نازکو ورقوسره پوښل شوې وې . ۶: ۷ مخ

خو اکاډيميسن استاد محمد صديق روهي وايي چې پر کومې آلې چې روميانو ليکنې کولې دهغې يوسر تيره او بل سر پلن و په تيره سر به يې ليکنې کولې، خو که کومه تېروتنه به ترې وشو هغه به يې په هغه پلن طرف پاکوله (۲: ۸۴ مخ)

که معاصرې دورې ته راشو، وبه گورو چې د پښتو ژبې خور ژبې شاعر او نثر ليکونکي او اړوند استاد گل پاچا الفت چې په ادبي نړۍ کې د يوه ځانگړي سبک خاوند وو په خپل کتاب ليکوالي املا او انشاء کې سبک داسې تعريف کړی دی .

سبک په حقيقي معنا سره د سرو زرو يا سپينو زرو ويلې کول او په قالب کې اچول دي . د بيان او اظهار بيل ځانگړي طرز ته سبک وايي . (۱: ۵۰ مخ)

خو په ادبي گړنه کې سبک د يوه شاعر

نو دا چې زموږ اصلي موضوع د سبک او مېتود توپيرونه دي، نو اړينه بولم چې لومړی د سبک په اړه لېرې ډيرې خبرې وکړم او موضوع لږه تومه روښانه کړم، سبک ډېره لرغونې کلمه ده، د ادبياتو په ډگر کې په دې اړه خورا ډېرې څرگندونې شوې دي، خو ويلی شو چې دا ټولې څرگندونې يو له بل سره ډېر

نږديوالی لري . د سبک کلمه په بيلابيلو معناوو سره استعمال شوې ده او دغه کلمه د هنر په بېلابېلو څانگو پورې اړوندېږي لکه: هنري ادبيات، رسامي، موسيقي، خطاطي، مجسمه جوړونه، معماري، ترکانې او داسې نورو ډېرو بېلابېلو برخو کې کارول کېږي . د اروپا په ادبياتو کې د سبک د کلمې پرځای د (style) کلمه کارول شوې ده، چې دا کلمه نسبتاً سبک ته پراخ او اړت مفهوم وړاندې کوي، خو ويلی شو چې له ادبياتو پرته په نورو ادبي څانگو کې هم دغه اصطلاح کارول کېږي . همدا عوامل دي چې استعمال يې ډېر عموميت پيدا کړی او يوه ټول منلې اصطلاح منل شوې ده .

د (style) کلمه د يوناني اولاتيني کلمې (stylus) څخه اخيستل شوې چې ترسيم بيان او څرگندونې ته وايي، چې د هنر مند د آثارو موضوعاتو، د پنزونې اصلي مفکورو، هنري ځانگړنو له مجموعې څخه

نو ویلی شو چې مېتود د یوناني کلمې له مېتودوس کلمې څخه اخیستل شوې چې معنا یې اصول، روش، او دیوې مسلې دحل کولولارې چارې دي،

او یا هم په بل عبارت د څېړنيزو او یا غیرې څېړنيزو کارونو د سرته رسولو لپاره یو سیستماتیک او ثابت دستورته مېتود ویل کېږي. (۴: ۲۳ مخ)

خو په فلسفي لحاظ مېتود د هغو وسایلو یا تدابیرو مجموعه ده چې نهایي هدف او مطلب ته رسیدل آسانوي اوله علمي مېتود څخه مقصد د هغو لارو چارو او شپوو خپلول دي چې څېړونکي د څېړنې په ډگر کې له بې لاریو څخه ژغوري او حقیقت ته رسېدل ورته ممکنوي. (۷: ۵ مخ)

خو په عربي، دري او پښتو ژبه کې د مېتود په ځای د اسلوب، طریقې، روش، دود کلمې استعمالېږي، همدارنگه مېتودولوجي د مېتود پوهنې معنا لري. دا چې مېتودولوجي د فلسفې یوه څانگه ده چې په عام ډول سره د علم او په خاص ډول دهر څانگې علم د څېړنې منطقي اصول اولارې چارې بیانوي. نوپورته تشریحاتو ته په کتو سره ویلی شو چې مېتود ډېرې برخې لري چې یو یې هم سبک دی، نوکه ووايو چې د مېتود ټاکلې څرگند تیا ته سبک وایي، ډېره بې ځایه خبره به نه وي د سبک څرگندېدنه د شاعر، لیکوال، هنرمند په پنزونه یا تخلیق

یا لیکوال د وینا او لیکنې طریقې ته وایي. یا هغه څانگړنې چې په ادبي او هنري آثارو کې د بیان، تخلیق، ډول، شکل او محتوا له مخې یو اثر له بل اثر څخه جلا کوي، سبک بلل کېږي.

خو په دري ادبیاتو کې سبک کلمه معمول د طرز، روش شیوه سیاق او طریقې کلموسره په مترادف ډول استعمال شوي دي. همدارنگه د سبک په اړه نور ډېر تعریفونه هم شوي دي، ځینې لیکوالان وایي چې سبک د کره کتنې اصطلاح ده، ځینې وایي چې سبک د کلماتو هغه ترتیب ته وایي، چې په خورا ښه ډول سره د لیکوال شخصیت، مفکوره او ذهني نظر څرگند کړي.

دا چې د سبک لپاره په بیلابیلو پېرونو کې د پوهانو له خوا بیل تعریفونه وړاندې شوي دي همداسې مېتود هم بیلابیلو پوهانو په جلا جلا ډول تعریف کړی خو ډېر ځله د الفاظو په تفاوت راغلی دی.

مېتود یوه یوناني اصطلاح ده چې له (meta) او (hodes) له دوو کلمو اخیستل شوې ده چې میتا د داخل، منځ، د ننه او دوام په معنا او هودوس د لارې په معنا سره راغلې ده، چې په عنعنوي توگه مېتود هغه جوته شوې ډاډ مننه او لنډه لار ده چې خلک پرې تگ او راتگ کوي او کولی شي چې په ډېر کم وخت کې په اسانه توگه خپل هدف ته ځان ورسوي.

ياليکوال طرز او لارده، خو مېتود د ليکلو او څېړنې عامې طريقې ته وايي، لکه تاريخي يا تشریحي مېتود چې په څېړنه کې ترې کار اخيستل کېږي. چې ښه بیلگه يې د پښتو ژبې د نازک خیال شاعر عبدالحمید مومند سبک ښودلی شو چې دا سبک دیوه څېړونکي لپاره خورا ښه څېړنيز مواد په لاس ورکوي، خو مېتود بیا ټاکلی علمي او پوهنيز معیارونه لري.

ماخذونه

- ۱ الف، گل پاچا. (۱۳۳۹) کال. ليکوالي املا او انشا پښتو ټولنه، دوهم چاپ.
- ۲ روهي، محمد صديق. (۱۳۸۶) کال ادبي څېړنې، دانش خپرندويه ټولنه.
- ۳ رفیق، پوهندوی محمد رفیق. (۱۳۸۷) کال د ادب پوهنې درسي لکچر نوټ. د ښوونکو دروزنې د لوی ریاست د پښتو څانگې لپاره.
- ۴ ښاد، نصیر احمد. (۱۳۹۳) کال. مېتودو لوژي د درسي لارو چارو پوهه، مومند خپرندويه ټولنه جلال اباد.
- ۵ قريشي، نظير الحق. د ملنگ جان مکمل کليات يا خورې نغمې. نیوکابل خپرندويه ټولنه بورډ بازار دهوتلونو ترڅنگ.
- ۶ نورزی، گل محمد. (۱۳۵۷) کال، سبک، کابل مجله.
- ۷ هیوادمل، سر محقق زلمی، (۱۳۹۳) کال. د څېړنې مېتودو لوژي کابل پوهنتون د ماسترۍ کورس.

کې په جلا او په ځانگړي ډول په کلي مېتود کې را څرگندېږي، د هنرمند يا پزنگر فرهنگي لید لوری، سرته رسولې تجربې د سبک په نامه سره یادېږي.

د سبک او مېتود د بل ښکاره توپیر په دې کې دی چې مېتود د هنر مند يا پزنگر لپاره دا سې څراغ دی چې هنرمند په آساني سره کولی شي د دغه څراغ په وسیله له غلطو او ناسمولارو ځان وساتي او خپل ټاکلي هدف ته په ډېرې آسانی سره ځان ورسوي دا چې پزنگر دغه لاره نور تر کوم مهاله په دغه ټاکلې لاره یون کولی شي، دا دې پزنگر په خپل ځاني کړونو پورې اړه لري. همدارنگه ویلی شو چې سبک له فرد سره ارتباط او اړیکې لري یعنې څنگه کولی شي یو څېړونکی د کوم شاعر او ليکوال لاره تعقیب کړي. خو مېتود د همدغې لارې د پیدا کولو لپاره څېړونکي ته په یو نه یو ډول لار خلاصوي او ټاکلي هدف ته یې رسوي. بل دا چې په مېتود کې هغه گډې ځانگړتیاوې منځ ته راځي، چې څو بېلا بېل ليکوالان سره یوځای کوي او پایله کې یو ادبي مکتب زېږوي. خو په سبک کې بیا هغه ځانگړي خصوصیات را ښکاره کېږي چې یو ليکوال له نورو ليکوالانو څخه بېلوي د بېلگې په توگه د ليکوال شخصي کړنې، پوهه، طرز او داسې نور همدارنگه بل توپیر یې دا دی چې سبک دیوه شاعر

دکتور محمد یحیی مجددی

اسلام و تعلیم و تربیه

نه تنها این، بلکه دین اسلام معتقد بر فضیلت و برتری علم و تعلیم بوده است، چنانچه در حدیث صحیح می آید که "من سلک طریقاً یطلبُ فیهِ علماً، سلک الله به طریقاً من طرق الجنّة. وإن الملائکة لتضعُ أجنحتها لطلب العلم رضا بما یصنع، وإن العالم لیستغفر له من فی السموات ومن فی الأرض، والحیتان فی جوف الماء، وإن فضل العالم علی العابد کفضل القمر لیلۃ البدر علی سائر الکواکب..." [حدیث صحیح - سنن ابی داود]، "آنکه در راهی رود که در آن طلب علم کند، الله تعالی برایش راهی را بسوی بهشت آسان می کند. و همانا فرشتگان بواسطه رضایتی که از کارش دارند، بالهای خود را برای طالب علم می گسترانند و همه کسانی که در زمین و آسمان اند، حتی ماهی ها در آب برای عالم آمرزش می طلبند و فضیلت عالم بر عابد مانند فضیلت ماه شب چهارده بر دیگر ستاره هاست."

علاوه بر این اسلام در تشویق و ترغیب به تعلیم و تربیت و نقش معلم و مربی ترکیز خاصی نموده و مقام والایی را برای معلم نیک قایل است، چنانچه رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: "إن الله و ملائکته، حتی النملة فی جحرها و حتی الحوت فی

به آسانی می توان ثابت ساخت که اسلام یگانه دینی است که بر تعلیم، تربیه و اخلاق انسانی در میادین مختلف زندگی ترکیز نموده و آنرا از اساسات دین می داند. هدف از زندگی مسلمان چنانچه در قرآن کریم ذکر گردیده است همانا عبادت پروردگار عالمیان می باشد نه عبث و به هدر دادن زندگی، الله تعالی می فرماید: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاریات: ۵۶]، "و من جن و انس را نیافریده ام مگر برای اینکه مرا عبادت کنند". نصوص صریح، واضح و زیادی در کتاب الله متعال و سنت نبی کریم صلی الله علیه وسلم به نظر می رسد که بر این امر اذعان می نماید. اولین آیه بی که بر رسول الله صلی الله علیه وسلم نیز نازل شد از تعلیم و تربیه سخن گفته و از اسباب آن پاددپهانی می کند؛ چنانچه می فرماید: ﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾ [العلق: ۱]، "بخوان به نام پروردگارت که آفرید"، سپس سامانه ها و اسباب تعلیم را ذکر کرده می فرماید: ﴿الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾ [العلق: ۴]، "آنکه توسط قلم آموختاند"، پس این امر نشاندهنده این حقیقت است که تعلیم و تربیه از اهداف والای دین مبین اسلام است.

این انواع مهم تربیه ابن دین از تربیه عقلی و یا فکری، تربیه نفسی، تربیه جنسی و تربیه فقهی نیز صحبت می کند. تحت این انواع تربیت فرد مسلمان مکلف به فراگیری مسائل تربیوی متعلق به فکر و عقل، نفس و جنس و دانایی علمی و فقهی می باشد. تربیت ادبی به معنای ادب با پروردگار عالمیان، با رسول الله صلی الله علیه وسلم، ادب با بزرگان، با کوچکان با افراد مختلف مجتمع از نمایان ترین و شاخص ترین ویژگی های این دین می باشد.

در باب تربیه علمی نیز اسلام آموزش را چنانچه گذشت در سرفهرست امور خود قرار می دهد و رسول الله صلی الله علیه وسلم در تشویق آموختن علم می فرماید: "فُضِّلَ الْعَالِمُ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ عَلِيٍّ أَدْنَاكُمْ" [حدیث صحیح - سنن الترمذی]، "فضیلت و برتری عالم بر عابد مانند فضیلت من بر پائین ترین شما است"، چنانچه علم خالی از ادب را مانند حمل و یا باربری کتب می داند و به علمی که عاری از عمل و تربیه باشد اهمیتی قایل نیست. اسلام علم و عالم را چنین فضیلت می دهد مگر در عین حال از طلب علم دینی و استخدام آن برای بدست آوردن جاه و جایگاه دنیوی منع می کند و رسول الله صلی الله علیه وسلم از وعید و عذاب سختی برای آنانیکه علم دین را بخاطر جاه و جلال و دنیا می آموزند خبر می دهد و می فرماید: "مَنْ تَعَلَّمَ عِلْمًا مِمَّا يُتَّبَعِي بِهِ وَجَهَ اللَّهُ عِزًّا وَجَلَّ لَا يَتَعَلَّمُهُ إِلَّا لِيَصِيبَ بِهِ عَرَضًا مِّنَ الدُّنْيَا لَمْ يَجِدْ عَرَفَ الْجَنَّةَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ" [صحیح لغیره - صحیح الترغیب]،

البحر، لِيَصْلُونَ عَلَى مُعَلِّمِ النَّاسِ الْخَيْرَ"، [حدیث صحیح - سنن الترمذی]، "الله تعالی و فرشتگانش و اهل آسمانها و زمین حتی مورچه در لانه اش و ماهی در بحر بر آنکه بمردم درس خیر می دهد، درود می فرستند".

اسلام تعلیم و تربیه را منحصر به آموزش دینی، خواندن و نوشتن، انکشاف و تمدن نمیداند بلکه آن را شامل حال همه ابعاد زندگی می نماید. مثلاً در اسلام تربیه ایمانی و یا عقیدوی داریم که سخن از ترسیخ ارکان دین در اذهان طفل مسلمان می زند. چنانچه این دین جانب تربیه اخلاقی را نیز مهم شمرده و آنرا جزء مهم زندگی انسانی می پندارد، و همان است که الله تعالی در توصیف رسول خود صلی الله علیه وسلم می فرماید: ﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ﴾، [القلم: ۴]، "و تو بر خلق نیکو هستی"، و در حدیث متفق علیه روایت می شود که رسول الله صلی الله علیه وسلم در تشویق و ترغیب به اخلاقی نیکو فرمودند: "إِنَّ مِنْ خِيَارِكُمْ أَحْسَنَكُمْ أَخْلَاقًا"، "از جمله بهترین شما کسانی اند که اخلاق شان نیکوتر است" و همچنان فرمودند: "مَا مِنْ شَيْءٍ أَثْقَلُ فِي مِيزَانِ الْمُؤْمِنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ حُسْنِ الْخَلْقِ، وَإِنَّ اللَّهَ يُغْضُ الْفَاحِشَ الْبِذَى" [حدیث صحیح - سنن الترمذی]، "هیچ چیزی در روز قیامت در ترازوی بنده مؤمن سنگین تر از اخلاق نیکو نیست، و الله زشت می دارد بد کردار بد گفتار را".

تربیت اجتماعی نیز جایگاه خاص خود را در مجتمع اسلامی دارد، یک مسلمان تا آنگاه نمیتواند مسلمان و یا مومن کامل باشد تا آنکه تربیه اجتماعی نداشته باشد. بعد از

ضروری است تا بر مجموعه‌ی بی از مبادیء و یا اصول اخلاقی، فضایل در سلوک و رفتار عادت گیرد و در پهلوی آن از اخلاق بد و مظاهر گمراهی باید اجتناب کند.

اما تا جائیکه به تربیه بدنی تعلق می‌گیرد اسلام به مراعات قواعد صحی در خوردن و نوشیدن و خواب و غیره تأکید می‌کند. چنانچه مسلمانان را بخاطر سالمیت صحی و بدنی شان از اموری منع می‌کند که باعث سرایت امراض ساری می‌گردد و در پهلوی آن از آنچه به صحت ضرر می‌رساند مانند نوشیدن دخانیات، استعمال مخدرات و نشه آورها و ارتکاب زنا جدا مورد منع قرار می‌دهد. اسلام، اتباع خود را بر زندگی صحی و سالم و مردانگی و نیرومندی تربیت می‌دهد و از زندگی تبلی و کسالت منع می‌کند. رسول الله صلی الله علیه وسلم می‌فرماید: "المؤمن القوی خیرٌ وأحبُّ إلى الله من المؤمن الضعیف" [حدیث صحیح - صحیح المسلم]، "مؤمن قوی و نیرومند در نزد الله متعال از مؤمن ضعیف بهتر و محبوب تر است".

اسلام همچنان بر تربیه عقلی ترکیز می‌کند، برای گسترش و وسعت عقلی اطفال تربیت عقلی مانند حفظ آیات قرآنی، احادیث نبوی، اشعار، نصوص ادبی، مسابقات ذهنی، مطالعه و غیره را جزء تربیه لازم می‌آنان قرار می‌دهد. چنانچه برای اجتناب از فساد عقلی بر تربیت اولاد مبنی بر دوری از مفساد، فواحش، مخدرات، مشاهده افلام غیر اخلاقی و غیره مشکلاتی که امروز مجتمعات به آن دست و گریبان هستند پافشاری می‌کند. حتی اینکه حفاظت از عقل را در پهلوی حفاظت

«آنکه علمی بیاموزد از آنچه بدان رضای الله طلب کرده می‌شود، و آن را برای رسیدن به چیزی از دنیا بیاموزد، بوی بهشت را در روز قیامت نمی‌یابد».

به همین منوال مسلمان باید برای دفاع از دین و نوامیس خود جهاد کند و این جهاد از عالیترین مقام در دین برخوردار است اما جهاد بدون در نظر داشت تربیه اسلامی متعلق به آن نه تنها اهمیتی ندارد بلکه مسلمان را بجای آنکه مقام عالی را نصیب گرداند زیون و خاکسار می‌گرداند.

تربیت جنسی مسلمان نیز شامل حفظ عفت و ناموس خود و جامعه، احتراز از وقوع در بد اخلاقی‌های جنسی و اعمال قبیح، اجتناب از امور فاحشه و ارتکاب معاصی و گناه‌ها و امراض دیگر باطنی می‌باشد. وبالاخره این دین به تربیه صحی انسان نیز ارجح می‌گذارد و بر محافظت بر صحت از نگاه غذای پاک و حلال، بدن قوی و دور از امراض و آفات ترکیز می‌کند.

تربیه ایمانی مبتنی بر رهنمایی انسان به ایمان به الله متعال و تفکر در مخلوقات او تعالی می‌باشد. سپس ایجاد خشوع، تقوی و عبادت نیز از جمله تربیت متعلق به ایمان می‌باشد. علاوه بر این مسلمان همیشه باید بر این تربیت گردد که الله سبحانه و تعالی مراقب وی بوده و هیچ چیزی و یا عملی از وی پنهان نیست چنانچه در این نوع تربیت تحقق عبودیت محض برای الله متعال و حاصل کردن خشنودی و رضای او تعالی با بجا آوردن اوامر و اجتناب از نواهی نیز شامل می‌گردد.

اگر از اهداف تربیه خُلقی جستجو کنیم در می‌یابیم که برای مسلمان خیلی لازمی و

مَنْكُمُ الْحَلَمُ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ﴿۵۹﴾ [النور: ۵۹]، "هنگامی که گود کآن شما به سن بلوغ رسیدند؛ باید اجازه بگیرند، همانند کسانی که پیش از آنها بودند، اجازه می گرفتند". قبل از این اسلام مومنان را تربیت می دهد تا بر حریم دیگران بدون اجازه شان داخل نشوند، الله تعالی می فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَيَّ أَهْلَهَا ۗ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ [النور: ۲۷]، "ای کسانی که ایمان آورده اید! وارد خانه هایی جز خانه های خود نشوید، تا اجازه بگیرید، و براهل آن (خانه) سلام کنید، این برای شما بهتر است، باشد که پند گیرید".

بطور خلاصه میتوان گفت که هدف از تربیه اسلامی تنها شخص و فرد نمی باشد بلکه تربیه اسلامی اهداف خود را شامل عبودیت و اخلاص با الله متعال، اخلاق، شخصیت و زندگی به مستوای فرد و مجتمع و بنای امت مومن و مسلمان و با اخلاق می سازد و در نهایت حاصل تربیت و اخلاق اسلامی باید تحقق منافع دینی و دنیوی باشد. این ممیزات و خصوصیات دین مبین اسلام است که آنرا به مشکل در ادیان دیگر میتوان دریافت.

اما اینکه چرا امروز این خصوصیات در اقوام دیگر مشاهده می گردد و مجتمعات مسلمان از آن محروم اند، عیبی است که در ما است نه در دین ما.

اسلام به ذات خود ندارد عیبی

هر عیب که هست از مسلمانی ماست

از دین، نفس، نسل و مال، یکی از مقاصد شریعت قرار می دهد و از هر آن عملی که باعث ضرر رسانی به عقل می گردد منع می نماید و یکی از اسباب تحریم خمر (شراب) نیز حفاظت بر عقل می باشد. در تربیه نفسی نیز اسلام بر تربیت اولاد بر جرأت، صراحت، شجاعت و صبر و کنترل در حال غضب و خشم و غیره تشویق و ترغیب می کند. چنانچه می فرماید: "لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ" [صحیح البخاری] "نیرومند کسی نیست که زیاد کشتی بگیرد، نیرومند کسی است که در هنگام خشم بر خویش تسلط داشته باشد". اسلام دین را منحصر به شخص و فرد نمیداند بلکه زندگی اجتماعی و تربیه اجتماعی نیز از موضوعات شامل در دین است. تربیت طفل در تعامل مودبانه با دیگران، تصرفات حکیمانه، احساس و شعور به رابطه ایمانی میان مسلمانان، روح محبت، احترام، تعاون و ایثار بر خود از جمله موضوعات مهم اخلاق و زندگی اسلامی می باشد.

نه تنها این بلکه اسلام بر تربیه جنسی نیز اهمیت قایل بوده و طفل مسلمان را از آغاز زندگی به امور حلال و حرام جنسی متوجه می سازد چنانچه طفل کوچک را از تقرب به آنچه باعث شگافتن پرده های حیا در میان اطفال می گردد منع می کند. مثلاً طفل مسلمان تربیت می بیند که چسان و به کجا نظر اندازد، چگونه در خانه در بسته داخل شود، چگونه از اماکن لهو و فساد و مردمان اهل فسق و فجور دوری کنید. الله متعال می فرماید: ﴿وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ

تاريخ جوړونکې ميندې!

ډاکټر محمد راتب "نابلسي"

ژباړه: محمد نعيم "پرهيز"

د قرآن کریم استاد ویل: د قرآن کریم د حفظ په ټولگيکې د نوم ليکنې لپاره تنکی ماشوم جومات ته راغی. ورته ومې ویل: آیا د قرآن کریم کومه برخه دې یاد ده؟ ویې ویل: هو! ترې ومې غوښتل، چې د «عَمَّ» یوه برخه تلاوت کړي، تلاوت یې کړه. ورته ومې ویل: سورة «الملک» دې یاده ده؟ سمدستي یې وویل: ولې نه! کم عمر او د حفظ پخوالي او غوره تلاوت یې حیران کړم. د «نحل» سورت مې ترې وپوښت، هغه یې هم یاد و، په دې سره یې لا ډېر حیران کړم. لوی-لوی سورتونه مې ترې وپوښتل، سورت «بقره» هغه یې هم یادو، له هیش غلطی او بندېدو پرته یې تلاوت کړ. آخر مې ورته وویل: بچیه! لکه چې ټول قرآن کریم دې یاد دی؟ ویې ویل: هو، یاد مې دی!

هر یو، چې تر نورو وړاندې حفظ تکرار یا دوره کړي، د اوونۍ د رخصتۍ چکر د هغه په خوښه وي.

هر یو، چې تر نورو وړاندې قرآن کریم ختم کړي، د کال په رخصتیو کې د هغه په خوښه چکر ته ځو.

په دې طریقې سره یې، د هغوی ترمنځ د قرآن کریم د حفظ کولو د رقابت حس پیاوړی کړی دی.

«هما خاتون» د سلطان محمد فاتح مور، به خپل ماشوم زوی محمد «چې لا فاتح نه و» د کال ۳۶۵ ورځې هر سهار له لمانځه وروسته، لاس نیولی د قسطنطینې تر پولو بیولو او د حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دا حدیث به یې ورته تکرار او: «قسطنطینه به خامخا فتحه کېږي، د هغه لښکر امیر غوره امیر او لښکر یې غوره لښکر دی». دا به یې هم ورته ویل چې: غواړم دا غوره امیر ته شي، محمده!

پر تا می هم د پیغمبر نوم اېښی، له تا غواړم، چې د قسطنطینې پولې فتحه کړې او پر دېوالو یې ورواوړې.

ویل کېږي، چې مور به یې تل د محمد صلی الله علیه وسلم د وخت د فتوحاتو، غزاگانو او اسلامپالو مبارزینو د سربښندنو ستاینې ورته کولې، ترڅو په

سبحان الله، ما شاء الله
تبارک الله.

له هغه مې وغوښتل، چې سبا له خپل پلار سره راشي، په ډېرې حیرانۍ مې له ځان سره ویل: چې زوی یې داسې دی، پلار به یې څنگه وي؟! د نن په پرته سبا بېخي جالبه وه. چې پلار یې حاضر شو، رنگ او قواره یې دیندار سړي ته ورته نه وه.

پلار یې خبره تر ما وړاندې کړه او ویې ویل: پوهېږم، چې د پلار په اړه یې حیران یې، پرېږده، چې موضوع درته روښانه کړم:

د دې ماشوم، ملاتړ کوونکې داسې ښځه ده، چې له زرو نارینه وو هم تکره ده او خوشبختانه درې نور زامن هم لرم، چې ټول د قرآن کریم حافظان دي.

څلور کلنې لور مې هم د قرآن کریم وروستی سپاره «عم» حفظ کړې. په حیرانۍ مې وویل: دا څنگه کېدای شي؟

ویې ویل: کله چې زموږ اولادونه، په خبرو پیل کوي، مور یې په ډېر شوق او مینې سره د قرآن کریم حفظ ته هڅوي. هغه داسې چې:

هر یو، چې تر نورو وړاندې حفظ ختم کړي، د ماښام خواړه د هغه په خوښه وي.

تر لمانځه به يې مخکې له خوبه راپورته کولم، د بغداد په هغو يخو شپو کې به يې د اوداسه اوبه راته تودې کړې وې، جامې به يې راواغوستې، بيا به يې خپل حجاب واغوست او د جومات د لرې والي او لارې د تيارې په خاطر به يې لاس نيولی تر جومات بولم.

يو عالم وايي: ښځې او ميندې دې دا فکر نه کوي، چې: هره مور چې خپل زوی د علم او پوهې لپاره ولېري، يوه ورځ دې لکه امام مالک او يا سفیان غوندې شي، بحث د امام مالک او سفیان سوري کېدو نه دی، بحث دا دی، چې چا لېرلی وي.

د امام مالک او سفیان کېدو راز د مالک او سفیان په ميندو کې دی.

الله تعالی د مور او پلار د نیت او روزنې پر اساس د هغوی اولادونو ته خیر، برکت او گټه رسوي.

نو: خوښي دې وي، د هغو ښځو په حال، چې: د خپلو اولادونو راتلونکی يې جوړ کړی، د ځان او اولادونو لپاره يې په جنت کې غوره ځای جوړ کړی، کله چې د دوی او اولادونو د شفاعت لپار قرآن کریم راشي، څومره خوندوره او ښايسته ورځ به وي.

الله تعالی د مور او پلار د نیت پر اساس د هغوی اولادونو ته گټه رسوي.

اسلامي روزنې او روحيې سمبال را لوی او ديني مفاهيم يې په زړه کې ځای پيدا کړي.

کله چې محمد فاتح ۲۲ کلنی ته ورسېد، پلار يې وفات شو، مور يې وليد، چې محمد ژاړي او اوبښکې تويوي. څنگ ته يې ورغله او د (پېغور) په ډول يې ورته وويل: ژړا، ژړا ته کېنه او د قسطنطينې پولې پرېږده!!

ته د ژړا لپاره نه يې پيدا شوی، بچيه! ته مې د دې لپاره نه يې زېږولی، چې په ملک او شتمني وژاړې، ته مې د قسطنطينې د فتحې لپاره زېږولی يې! محمد اوبښکې پاکې کړې او د پلان په جوړولو يې پيل وکړ، چې څنگه قسطنطنيه فتحه کړي؟

چې په پايله کې محمد په ۲۳ کلنی قسطنطنيه فتح کړه او د «فاتح» لقب يې وگاټه.

د دې هرڅه لامل د نوموړي مور وه، چې محمد ته يې ښودلي وو، چې د قسطنطينې فتحه سخته، خو ناشونې نه ده.

ننۍ ميندې او د محمد فاتح ميندې څومره توپير لري؟

امام احمد بن حنبل رحمه الله وايي: دا چې په لس کلنی کې مې قرآن کریم حفظ کړ، دا زما د مور هڅې وې، د سهار

معاون سرمؤلف مائل آفا "متقی"

نگاهی به شخصیت و خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه

مقدمه

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَعَلَى آلِهِ وَ
أَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ.
أَمَّا بَعْدُ:

عصر خلفای راشدین بهترین مقطع تاریخ اسلام به شمار می آید و زمان خلافت ایشان مبارکترین زمان و نسل آنان نسلی بود که برای مسلمانان پس از خود الگو به شمار می آیند؛ زیرا آنان اصحاب و یاران رسول خدا بوده و قرآن در تمجید شان می فرماید: (وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ) پیش گامان نخستین مهاجرین و انصار و کسانی که به نیکی روش آنان را در پیش گرفتند و راه را به خوبی پیمودند، خداوند از ایشان خشنود و آنان از خداوند خشنود استند. و نیز پیامبر گرامی اسلام در توصیف ایشان فرموده است: «خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ»

خلافت سی سال تمام ادامه داشت؛ چنانکه در حدیثی پیامبر ﷺ فرموده است: «الْخِلاَفَةُ ثَلَاثُونَ سَنَةً، ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا» (خلافت بعد از من سی سال ادامه خواهد یافت و پس از آن زمان حکومت پادشاهی فرا خواهد رسید.) در زمان خلافت حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه رویدادهای مهمی مانند تکثیر و کتابت قرآن کریم به لهجه قریش و فتوحات چشم گیر اسلامی صورت گرفته است که ان شاء الله در این مقاله به تفصیل بیان می شود.

خالی از اجر اخروی و مفاد دنیوی نباشد.

اهداف

- ۱- مسلمانان باید از زنده گی و سیرت حضرت عثمان رضی الله عنه الگوپذیری کنند.
- ۲- مسلمانان باید از هرگونه اختلاف های ذات الینی دوری و پرهیز کنند.

پرش

- آگاهی از سیرت و رویدادهای زمان خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه برای ما چه سود دارد؟

نسب حضرت عثمان رضی الله عنه

امیرالمؤمنین خلیفه سوم اسلام نامش عثمان بن عفان کنیه اش ابا عبدالله و لقبش ذوالنورین است.

عثمان ابن عفان ابن ابی العاص ابن امیه ابن عبدالشمس ابن عبد مناف ابن قصی قریشی اموی است، اجداد او در عبد مناف با بنی هاشم به هم می رسند، در سال تولد حضرت عثمان رضی الله عنه اختلاف نظر وجود دارد. اما برخی به این نظر اند که ایشان در

سال ششم عام الفیل تولد شده است

ایشان از شمار کسانی اند که در اسلام آوردن از دیگران سبقت کرده اند به قول خودش چهارمین شخص است که به اسلام مشرف شده است.

حضرت عثمان رضی الله عنه می گوید: من نزد ابوبکر صدیق رضی الله عنه آمدم و در کنارش نشستم. او دید که فکر می کنم پرسید: به چه فکر می کنی؟ گفتم: خبر شدم که خداوند محمد بن عبدالله را به پیامبری برگزیده

است. ابوبکر رضی الله عنه برایم گفت: عثمان! تو مرد دانا و هوشیاریستی می توانی حق و باطل را تشخیص بدهی این بت ها ارزش ندارند که قوم ما آنها را می پرستند. بلی، این خبر راست است خداوند (جل جلاله)

چنان که معلوم است در رابطه به سیرت خلفای راشدین کتاب های زیاد و مقاله های بی شمار نوشته شده است.

در این مقاله تنها به شخصیت و دوره خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه و کار کردهای او به گونه مختصر بحث صورت گرفته

تا همه بدانند: پس از شهادت حضرت عمر رضی الله عنه به اساس مشورت مسلمانان

حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه رسماً به حیث امیر مسلمین از جانب اهل شورا که اعضای آن از بزرگان صحابه تشکیل و از

سوی حضرت عمر فاروق رضی الله عنه تعیین گردیده بودند و حق هیچ کس غصب نشده است. بعد از رحلت نبی کریم

رضی الله عنه خلفای راشدین (ابوبکر صدیق، عمر فاروق، عثمان ذوالنورین، علی (رض) هر کدام به نوبت خویش زعامت امت اسلامی و بار سنگین خلافت را به دوش گرفتند و حتا قبل از این که جسد مطهر رسول گرامی به خاک سپرده شود

مسلمانان حضرت ابوبکر رضی الله عنه را به حیث خلیفه پیامبر صلی الله علیه و سلم و زعیم امت برگزیدند. خلیفه اول

با جدیت و درایتی که داشت توانست اوضاع سیاسی و اجتماعی را کنترل کند و بغاوت گران و مرتدین را سرکوب نماید

و بعد از وی حضرت عمر رضی الله عنه امور خلافت را به دست گرفت و در زمان خلافت ایشان اسلام به اوج قدرت و کمال خود رسید به همین گونه در زمان

خلافت عثمان رضی الله عنه رویداد های مهم و فتوحات سرنوشت سازی که برخی کثیری از مسلمانان به شمول مردم کشور ما مدیون آن می باشند به وقوع پیوست. امیدوارم مطالعه این مقاله برای هموطنانم

عثمان رضی الله عنه در آورد و بعد از فوت رقیه عقد نکاح دخترش حضرت ام کلثوم (رض تعالی عنه) را با او بست. از این لحاظ او به ذوالنورین مشهور شد و بعد از فوت ام کلثوم رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود: اگر دختر دیگری می داشتیم به عقد عثمان در می آوردیم

خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه

حضرت عمر رضی الله عنه قبل از شهادتش در حالی که مجروح بود، عثمان بن عفان، علی بن ابی طالب، عبدالرحمن بن عوف، سعد بن ابی وقاص، طلحه بن عبیدالله و زبیر بن عوام (رضی الله عنه) را برای مقام خلافت انتخاب کرد. بعد از چند روز مشوره، چهار نفر از آن ها استعفاء دادند و تنها حضرت عثمان رضی الله عنه و حضرت علی رضی الله عنه باقی ماندند ریاست اداره مشورتی را برای حضرت عبدالرحمن بن عوف رضی الله عنه سپردند، وی در مورد گرفتن مشوره و نظریات مردم بسیار تلاش کرد؛ سپس حضرت عثمان رضی الله عنه و حضرت علی رضی الله عنه را نزد خود خواست و برای شان گفت: با مردم مشوره نمودم آن ها هیچ کس را بر شما دو نفر ترجیح نمی دهند، برخیزید به مسجد رویم. مردم همه منتظر بودند تا خلیفه خود را بشناسند، بعد از ادای نماز، عبدالرحمن بن عوف رضی الله عنه رو به حضرت علی رضی الله عنه کرد و گفت: آیا تو حاضر استی بر اساس کتاب خداوند و سنت رسول او و عمل کرد ابوبکر رضی الله عنه و عمر رضی الله عنه عمل کنی تا به تو بیعت کنیم؟ حضرت علی رضی الله عنه فرمود: نه! من تنها حاضریم در حدود توانایی خود این مسئولیت را بپذیریم و در راستای آن تلاش

محمد بن عبدالله را به پیامبری و به هدایت مردم برگزیده است. بعد من شهادتین را اقرار نموده به اسلام مشرف شدم.

فضایل حضرت عثمان رضی الله عنه

حضرت عثمان رضی الله عنه از فضایل زیاد و صفاتی چون: ایمان، علم، مدیریت، صبر و آرامش، گذشت، ملایمت، سخاوت، تواضع، شرم و حیا، عفت، کرم و مروت، شجاعت، خردمندی و دوراندیشی برخوردار بود. او مرد بسیار باحیا و سخاوت مند بود همواره در حالات ناگوار به مردم کمک و همدردی می کرد و در هنگام آماده شدن بر جهاد مجاهدین را تجهیز می نمود.

حضرت عبدالرحمن بن سمره رضی الله عنه می گوید: در حالی که رسول الله صلی الله علیه وسلم سپاه اسلام و مجاهدین را آماده می کرد، من حضرت عثمان رضی الله عنه را دیدم که آمد و هزار دینار را به آن حضرت صلی الله علیه وسلم تقدیم کرد. پیامبر خدا صلی الله علیه وسلم فرمود: بعد از امروز اگر عثمان عمل دیگری هم نکند ضرر نمی کند یعنی همین عمل کفایتش می کند.

عثمان رضی الله عنه از جمله آن ده صحابه است که رسول خدا صلی الله علیه وسلم آن ها را به بهشت بشارت داده است و نیز پیامبرگرمی ما، در موردش فرموده است: «أَلَا أَسْتَحْيِي مَنْ رَجُلٍ تَسْتَحْيِي مِنْهُ الْمَلَائِكَةُ» ترجمه: آیا من از مردی حیا نکنم که فرشته ها از او حیا می کنند و نیز فرموده است: «لِكُلِّ نَبِيٍّ رَفِيقٌ، وَرَفِيقِي يَعْنِي فِي الْجَنَّةِ عُثْمَانُ» (الترمذی). ترجمه: برای هر نبی رفیقی است و رفیق من یعنی در جنت عثمان است.

رسول الله صلی الله علیه وسلم دخترش حضرت (رقیه رض تعالی عنه) را به نکاح

فتوحات در زمان خلافت حضرت عثمان

رضی الله عنه

- در زمان خلافت عثمان رضی الله عنه فتوحات بیش تر صورت گرفته است مانند:
- سرکوب شورش اسکندریه در سال ۲۵ هجری-ق و فتح مجدد آن؛
- سرکوب شورش آذربایجان توسط حذیفه بن یمان رضی الله عنه و فتح مجدد آن در سال ۲۶ و ۲۷ هجری-ق؛
- سرکوب شورش ماهک بن شاهک در فارس توسط عبدالله بن عامر رضی الله عنه حاکم بصره در سال ۲۹ هجری-ق؛
- خراسان و سیستان نیز توسط عبدالله بن عامر رضی الله عنه در سال‌های ۳۰ تا ۳۲ هجری-ق فتح گردیده است.
- فتح ارمینیه توسط سپاهیان شام و کوفه نیز در همین سال‌ها اتفاق افتاد؛
- فتح قبرس توسط نیروی دریایی معاویه رضی الله عنه در سال ۲۹ هجری-ق.

شهادت حضرت عثمان رضی الله عنه

در خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه دشمنان کینه‌توز اسلام متشکل از یهود، مسیحیان و مجوسیان همواره بر ضد اسلام و مسلمانان توطئه‌چینی می‌کردند و بر خلیفه اسلام و اولیای امور دروغ و تهمت می‌بستند و به خاطر تحریک مردم از هیچ نوع افترا علیه آن‌ها کوتاهی نمی‌کردند. اهداف‌شان از این تلاش‌ها ایجاد تفرقه میان مسلمانان، نابسامانی و تضعیف خلافت اسلامی بود. مهم‌ترین افراد این گروه از مردم مصر، کوفه و بصره بودند و در رأس‌شان عبدالله بن سبا یهودی قرار داشت. در سال‌سی و پنجم هجری-ق شورشیان که تعداد‌شان به سه‌هزار نفر می‌رسید در لباس حاجیان روانه مدینه شدند و شهر مدینه را در ایام حج که اکثریت صحابه به ادای حج به مکه رفته بودند اشغال

کنم. پس از آن رو به عثمان رضی الله عنه کرد و گفت: آیا تو حاضری بر اساس کتاب خداوند و سنت پیامبر او و عمل کرد ابوبکر رضی الله عنه و عمر رضی الله عنه عمل کنی تا به تو بیعت کنیم؟ عثمان رضی الله عنه گفت: بلی بر این اساس حاضرم مسئولیت خلافت را بپذیرم نخست عبدالرحمن بن عوف رضی الله عنه سپس همه اصحاب به شمول اعضای شورا به عثمان رضی الله عنه بیعت کردند. او از تاریخ ۲۳ هجری قمری تا ۳۵ هجری قمری زمام امور خلافت را به دست داشت.

کتابت قرآن کریم به لهجه قریش و تکثیر آن

با فتوحات اسلامی و رفتن قرآن به سرزمین‌های تازه گشوده، اختلافات و مشکلات بسیاری در قرائت کلمات قرآن کریم پیش آمد. عثمان رضی الله عنه گروهی را که در آن زید بن ثابت و سعید بن عاص و عبدالله بن زبیر و عبدالرحمن بن حارث رضی الله عنه وجود داشتند تشکیل داد. این گروه تمام نوشته‌های زمان پیامبر صلی الله علیه وسلم را گردآوری کرد؛ سپس نسخه کتابت زید رضی الله عنه که در خلافت ابوبکر رضی الله عنه تحریر شده بود و نزد ام المؤمنین حفصه (رض) محفوظ بود به امانت گرفتند. و یک نسخه بر لهجه قریش نوشتند و بعد از روی آن پنج نسخه دیگر نوشتند که دو نسخه آن در مکه و مدینه بود و چهار دیگر آن به مراکز مهم اسلامی (بصره، کوفه، شام و بحرین) ارسال شد به این‌گونه عثمان رضی الله عنه نزاع و اختلاف‌ها در مورد قرائت قرآن کریم را از میان برداشت.

- ترتیب خلافت به اساس مقام و منزلت یاران رسول خدا بوده است.

- حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه به مشورت و انتخاب اصحاب کرام و مردم مدینه تعیین گردیده است.

- حضرت عثمان رضی الله عنه از فضایل زیادی برخوردار است که نمی توان از آن چشم پوشی کرد.

- میان حضرت عثمان رضی الله عنه و حضرت علی رضی الله عنه هیچ گونه اختلاف و بدبینی وجود نداشت؛ بلکه چون برادر تنی با هم دوستی و محبت داشتند.

- اکثر بلادهای اسلامی در زمان خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه فتح گردیده است.

- برای شورشیان و بُعات هیچ گاه مجال شورش و تجمع داده نشود و اگر از اصلاح و طاعت امیرمسلمانان روگردانی می کنند ضرور سرکوب شوند.

- در برابر همه مصائب و ناگواری ها باید صبر و شکیبایی را پیشه نماییم.

منابع :

۱- بخاری ابی محمد بن اسماعیل (سال چاپ ۱۳۹۲ خورشیدی) صحیح بخاری، ناشر: تربت جام شیخ الاسلام احمد، چاپ دوم.

۲- ابو عیسی محمد بن عیسی ترمذی (سال چاپ ۱۴۲۱ قمری) سنن ترمذی ناشر: دارالفکر، محل نشر: بیروت لبنان

۳- الشیخ ولی الدین بن عبدالله (سال چاپ ۱۴۱۲ قمری) مشکاة المصابیح، ویرایش محمود تبریزی، ناشر: انتشارات الحقایق پشاور.

۴- ابو قاسم سلیمان بن احمد بن ایوب (سال چاپ ۱۴۱۴ قمری) الطبرانی معجم کبیر ناشر: دار احیاء التراث العربی، محل نشر: بیروت لبنان.

۵- خالدی صلاح عبدالفتاح (سال چاپ ۱۳۳۴ قمری) خلفای راشدین، ناشر: احسان، محل نشر: چاپخانه مهارت

۶- الکوفی ابی محمد احمد بن اعثم (سال چاپ ۱۴۱۱ قمری) فتوح ابن اعثم، ناشر: دارالاضواء، محل نشر: بیروت لبنان.

۷- ابن سعد محمد (سال چاپ ۱۴۱۰ قمری) طبقات الکبری ابن سعد، ناشر: دارالکتب العلمیه، محل نشر: بیروت لبنان.

کردند و چند روز بعد خانه عثمان رضی الله عنه را محاصره نمودند و برای او اجازه نمی دادند تا به اقامه نماز به مسجد رود. عده از اصحاب که در مدینه حضور داشتند چند بار نزد حضرت عثمان رضی الله عنه آمدند تا برای شان اجازه جنگ با شورشیان داده شود؛ اما عثمان رضی الله عنه برای شان اجازه نمی داد. نخست شورشیان بر خلیفه فشار آوردند تا از مقام خلافت استعفاء دهد؛ اما او نپذیرفت، شورشیان از بیم این که اگر سپاهیان اسلام از بلادهای اسلامی به مدینه برسند آن ها را مجازات می کنند تصمیم گرفتند عثمان رضی الله عنه را به قتل برسانند تا مسلمانان مشغول او شوند سرانجام آن ها حضرت عثمان رضی الله عنه را در هنگام تلاوت قرآن کریم در منزلش به شهادت رساندند.

خلاصه

بعد از ختم نبوت و رحلت حضرت محمد صلی الله علیه وسلم مسئولیت امور مسلمانان به خلفای آن حضرت صلی الله علیه وسلم سپرده شد. بعد از خلافت شیخین (ابوبکر و عمر رضی الله عنه) حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه به اساس فیصله شورای اهل حل عقد و رأی اصحاب به حیث خلیفه و امیرالمؤمنین تعیین گردید و در زمان ایشان رویداد های مهم و فتوحات چشم گیر اتفاق افتاده است.

حضرت عثمان رضی الله عنه از فضایل زیادی برخوردار بود که تا هنوز هم از آن یاد می شود. متأسفانه در سال های آخر خلافت بعضی از اشخاص جاهل و بی خرد علیه ایشان شورش نمودند و بالأخره وی را مظلومانه به شهادت رساندند.

نتیجه گیری

- اصحاب کرام بهترین امت بودند به خصوص خلفای راشدین.

ليکنه: مفتي فيصل "خاموش"

ديتيم د کفالت او پالنې فضيلت

شته چې په يو کور کې د يتيمانو شمېره د يرشو (۳۰) ته رسېږي په هر کلي او ښار کې داسې يتيمان شتون لري چې د غربت او فقر کيسې يې د سړي زړه ته ټکان ورکوي بڼه دغې مهمې موضوع ته له داخلیدو وړاندې لومړی بايد يتيم وپيژنو ترڅو يې د حقوقو د ادا کولو په موخه مسلمانان وهڅوو.

يتيم چا ته ويل کيږي يتيم په لغت کې يواځې والي او انفراد په معنی دی او په اصطلاح کې هغه چاته ويل کيږي چې بلوغ ته له رسېدو مخکې يې پلار مړ شوی وي برابرې خبره ده غريب وي او که مالداره د فقهي مشهورو علماء کرامو لکه علامه عبدالله بن محمود او علامه ابن نجيم رحمه الله په خپلو کتابونو کې داسې تعريف کړی: وَالْيَتِيمُ: كُلُّ مَنْ مَاتَ أَبُوهُ وَكَمْ يَبْلُغُ الْحُلُمَ، غَيًّا كَانَ أَوْ فَقِيرًا ((الاختيار لتعليق المختار ۸۰/۵ البحر الرائق ۵۱۲/۸

د شهيدانو او معلولينو چارو وزارت د اطلاعاتو او عامه اړيکو رئيس د اسلام سپېڅلي دين د يتيمانو پالنې ته هڅونه کړې گڼ شمير فضائل يې بيان کړي نو ځکه خو ډيری محدثينو او فقهاء کرامو په خپلو کتابونو کې په بيلا بيلو عنوانونو او عبارتونو سره بابونه راوړي ځينو يې مختصر او ځينو نورو بيا ورباندې تفصيلي بحث او ددوی اړوند مسائل يې ډير ښه روښانه کړي د ټولو مقصد او مرام يو دی هغه دا چې په ټولنه کې د يتيم سره ښيگڼه د الله (ج) د رضا سبب گرځي او الله جل جلاله بنده گانو ته له يتيم سره دلطف او مهربانۍ سپارښتنه کړې همدا راز پيغمبر صلی الله عليه وسلم د يتيم پالونکي ته جنت کې د ډېر نږدېوالي زيری ورکړی دا چې زمور گران هېواد افغانستان يو داسې هېواد دی چې د نورو هېوادونو په پرتله دلته د يتيمانو شمېره ډيره لويه ده ځينې داسې کورنۍ هم

سَنَةً بِهِ يُفْتَى) لَقَصَرَ أَعْمَارَ أَهْلِ زَمَانِنَا (وَأَدْنَى مُدَّتِهِ لَهُ أَتْنَا عَشْرَةَ سَنَةً وَلَهَا تَسْعُ سِنِينَ هُوَ الْمُخْتَارُ رَدِ الْمُخْتَارِ ۱۶۷/۲۵

همدا راز په داسې صورت کې امام ابو حنيفه رحمه الله په اند کله چې هلک اتلس (۱۸) کلونه او انجلی اولس (۱۷) کلونه بشپړ کړي د بلوغ حکم ورباندې کیدلی شي او دارأیه (۱۸) کلونه د ابن عباس رضي الله عنه هم ده خو ځينو نورو علماء کرامو د بلوغ حد د کلونو په حساب نولس (۱۹) دوه ويشت (۲۲) او پنځه ويشت (۲۵) کلونه هم ټاکلي دي خو علامه عبيدالله بن مسعود (رح) په شرح الوقایه (۱۴/۷) کې امام ابن الهمام (رح) په فتح القدير (۳۰/۲۱) علامه شيخی زاده (رح) په مجمع الانهر (۶۰/۴) علامه فخر الدين الزيلعي (رح) په تبیین الحقائق (۲۰۳/۵) علامه عبد الله بن محمود ابوالفضل (رح) په الاختيار لتعليل المختار (۹۵/۲) کې همدا راز ځينې نور علماء کرام وايي: چې احتياط په دې کې ده چې د یتیم لپاره د اتلس ۱۸ کلونو عمر وټاکل شي.

قَالَ (بُلُوغُ الْعُلَامِ بِالْإِحْتِلَامِ وَالْإِحْبَالِ وَالْإِنْزَالِ إِذَا وَطِئَ، فَإِنْ لَمْ يَوْجَدْ ذَلِكَ فَحَتَّى يَتِمَّ لَهُ ثَمَانِي عَشْرَةَ سَنَةً، وَبُلُوغُ الْجَارِيَةِ بِالْحَيْضِ وَالْإِحْتِلَامِ وَالْحَبْلِ، فَإِنْ لَمْ يَوْجَدْ ذَلِكَ فَحَتَّى يَتِمَّ لَهَا سَبْعَ عَشْرَةَ سَنَةً)، وَهَذَا عِنْدَ أَبِي حَنِيفَةَ وَقَالَ: إِذَا تَمَّ الْعُلَامُ وَالْجَارِيَةُ خَمْسَ عَشْرَةَ سَنَةً فَقَدْ

همدا راز د شريعت له مخې یتیم د بلوغ تر وخته پورې یتیم بللی شي، په دې اړه رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: لَا يَتِمُّ بَعْدَ الْإِحْتِلَامِ (ابو داود ۱۱۵/۳

عثمان بن علي الزيلعي په خپل کتاب کې ليکلي: چې یتیم په حقيقت کې د هغه کوچني نوم دی چې بلوغ ته نه وي رسيدلی ځکه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي له بلوغ وروسته یتیمتوب نشته او دا خبره علامه بدرالدين عيني رحمه الله په خپل کتاب ((عمدة القاري ۱۵۴/۶)) او نورو ډيرو علماء کرامو ذکر کړې ده. د امام ابويوسف او محمد رحمهم الله په اند پنځلس (۱۵) کلونو په پوره کيدو سره هلک او انجلی د دواړو لپاره د بلوغ حکم کيدلای شي که چيرته له دې مخکې د بلوغ نښې نښانې ښکاره شي بيا له هماغه وخته بالغ گنلې شي برابره خبره ده چې پنځلس کلونه يې پوره کړي وي او يا نه علامه شامي رحمه الله او ځينو نورو علماء کرامو دا قول مفتی به گنلې ده، خو په عامه توگه هلک له دولس (۱۲) کلنۍ مخکې او جينۍ له نهه (۹) کلنۍ مخکې بلوغ ته نه رسيري او نه هم ورباندې د بلوغ کومه علامه څرگنديږي.

(بُلُوغُ الْعُلَامِ بِالْإِحْتِلَامِ وَالْإِحْبَالِ وَالْإِنْزَالِ وَالْأَصْلُ هُوَ الْإِنْزَالُ وَالْجَارِيَةُ بِالْإِحْتِلَامِ وَالْحَيْضِ وَالْحَبْلِ) وَلَمْ يَذْكَرْ الْإِنْزَالَ صَرِيحًا لِأَنَّهُ قَلِمًا يُعْلَمُ مِنْهَا (فَإِنْ لَمْ يَوْجَدْ فِيهِمَا) شَيْءٌ (فَحَتَّى يَتِمَّ لِكُلِّ مِنْهُمَا خَمْسَ عَشْرَةَ

عَنْ سَهْلٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ وَالْوَسْطَى وَفَرَّجَ بَيْنَهُمَا شَيْئًا. صحيح البخاري (۳۵/۷)

له حضرت سهل بن سعد رضي الله عنه خخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي: زه او د یتیم کفالت کوونکی به په جنت کې داسې سره نږدې یو، رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپلو دوو شهادت او منځنی گوتو باندي اشاره وکړه او دواړو گوتو ترمنځ یې لږ فاصله وکړه.

پورتنی صحیح حدیث په نورو ډیرو کتابونو کې د متن په لږ شان توپیر سره راغلی لکه سنن الترمذي (۲۱۵/۳) السنن الکبری ۲۸۳/۶ سنن أبی داود ۶۴/۵ صحیح ابن حبان ۱۹۴/۳ مسند احمد ۳۳۳/۵.

علامه ابن بطال رحمه الله د پورتنی حدیث په شرحه کې لیکلي: چا چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم دا حدیث واوریده په ده لازمه ده چې عمل ورباندي وکړي ترڅو په جنت کې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د انبیاء کرامو او رسولانو عليهم السلام ملگری شي. او په آخرت کې د انبیاء کرامو عليهم السلام له ملگریا غوره مرتبه نشته. حق علی کل مؤمن یسمع هذا الحدیث أن یرغب فی العمل به لیکون فی الجنة رفیقاً للنبي علیه السلام ولجماعة النیین والمرسلین - صلوات الله عليهم أجمعین - ولا منزلة عند

بَلَاغًا..... وَلَهُ قَوْلُهُ تَعَالَى { حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ } وَأَشَدُّ الصَّبِيِّ ثَمَانِي عَشْرَةَ سَنَةً، هَكَذَا قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ وَتَابِعَهُ الْقُتَيْبِيُّ، وَهَذَا أَقْلُ مَا قِيلَ فِيهِ فَيُنَى الْحُكْمُ عَلَيْهِ لِتَيَقُّنِ بِهِ... وَالْحَقُّ فِي أَصْلِ التَّعْلِيلِ أَنْ يُقَالَ: وَهَذَا أَقْلُ مَا قِيلَ فِيهِ، فَيُنَى الْحُكْمُ عَلَيْهِ لِلْإِحْتِيَاظِ كَمَا وَقَعَ فِي الْكَافِي وَالتَّيْسِينِ، إِلَّا أَنَّهُ قَالَ فِي الْكَافِي بَعْدَ قَوْلِهِ لِلْإِحْتِيَاظِ: وَلَا نُهُ مُتَيَقِّنٌ بِهِ، وَأَمَّا فِي التَّيْسِينِ فَقَدْ أَكْتَفَى بِقَوْلِهِ لِلْإِحْتِيَاظِ وَهُوَ الْأَصْوَبُ. فتح القدير (۲۹/۲۱)

د یتیم د کفالت فضیلت
د یتیم موضوع په شریعت کې ډېر زیات ارزښت او اهمیت لري یواځې په قرآن کریم کې الله (ج) دوه ویشت (۲۲) ځایه د یتیم موضوع ذکر کړې او له مسلمانانو خخه یې غوښتنه کړې چې په ناحقه د یتیمانو مالونه مه خورئ، له دوی سره ښې خبرې وکړئ، احسان ورسره وکړئ، غصه مه ورباندي کوئ او دې ته ورته د دوی اړوند نور ډېر موضوعات یې ذکر کړي، همدا راز رسول الله صلی الله علیه وسلم هم په ډېرو حدیثونو کې د یتیم پالنې د فضیلت او ثواب په باب امت مسلمه ته سپارښتنه کړې چې د یتیم پوره پوره خیال وساتي او ښه سالمه تربیه او کفالت یې وکړي الله جل جلاله به یې په جنت کې له ماسره یوځای کړي مور به دلته د رسول الله صلی الله علیه وسلم د څو حدیثونو به رڼا کې دا موضوع واضح کړو.
حدیث:

علامه نووي رحمه الله د پورتنې حديث په شرحه كې ليكي: د يتيم كفالت دې ته وايي؛ چې يو څوك د يتيم حاجتونه او ضرورتونه پوره كړي لكه خوراك، څښاك، جامه، ادب او تربيه كول او دغه فضيلت هغه چاته حاصلېږي چې له خپل مال او يا د يتيم له مال څخه دده ښه كفالت وكړي.

كافل اليتيم القائم بأموره من نفقة وكسوة وتأديب وتربية وغير ذلك وهذه الفضيلة تحصل لمن كفله من مال نفسه أو من مال اليتيم. شرح النووي على مسلم (۱۸/۱۱۳)

حديث:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ قَالَ: خَيْرُ بَيْتٍ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُحْسَنُ إِلَيْهِ وَسَرُّهُ بَيْتٌ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يَسَاءَ إِلَيْهِ سنن ابن ماجه (۲/۱۲۱۳) فيض القدير: (۴۴۶/۵) مشكاة المصابيح: (۳/۷۸)

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: په مسلمانانو كې تر ټولو غوره كور هغه دى چې له يتيم سره په كې ښه چلند كېږي او د مسلمانانو په كور كې تر ټولو بد كور هغه دى چې له يتيم سره په كې ناوړه چلند كېږي.

ملا علي قاري رحمه الله دپورتنې حديث په شرحه كې ليكي: د تاديب (تربيه) او د قرآن كريم د زده كړې په خاطر د يتيم وهل روا دي، اودا له يتيم سره معنوي احسان كول دي كه څه هم په ظاهره ضرر

الله في الآخرة أفضل من مرافقة الأنبياء. شرح البخاري لابن بطال (۱۸/۱۱۱).

حافظ ابن حجر رحمه الله هم د پورتنې حديث په شرحه كې د ده قول راوړى او بيا وايي: چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د خپلو دوه گوتو په منځ كې لږ شان جداوالى وكړ اشاره دې خبرې ته ده چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم او د يتيم كفيل او پالونكي ترمنځ په مرتبه كې توپير دومره دى لكه څنگه چې د دغو دواړو گوتو ترمنځ توپير شتون لري. وفرج بينهما أي بين السبابة والوسطى وفيه إشارة إلى أن بين درجة النبي صلى الله عليه وسلم

وكافل اليتيم قدر تفاوت ما بين السبابة والوسطى. فتح الباري لابن حجر (۴/۲۲۷) حافظ ابن حجر رحمه الله دا هم وايي: چې دا احتمال لري چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم او د يتيم د كفيل او پالونكي مرتبه او درجه به سره نژدې وي لكه څنگه چې د شهادت او منځنۍ گوتې ترمنځ بله گوته شتون نه لري او دواړه گوتې سره نژدې دي. ويكفي في اثبات قرب المنزل من المنزل أنه ليس بين الوسطى والسبابة إصبع أخرى. فتح الباري لابن حجر (۴/۲۲۸)

او دا خبره ډيرى محدثينو په خپلو كتابونو كې ذكر كړې فيض القدير ۱۲۴/۱۱ تحفة الاحوذى ۴۰/۱۱ عون المعبود: ۴۱/۱۴ شرح الزرقاني ۴/۴۲۹

په ضعیف حدیث سره استحباب او هغه کراهت چې په درجه د استحباب کې وي ثابتدلې شي علامه ابن الهمام رحمه الله فرمایي: چې استحباب په ضعیف سره ثابتدلې شي نه په موضوعي سره: الاستحباب یثبت بالضعیف غیر الموضوع. فتح القدير: ۹۵/۲ او دا رایه د نورو ډیرو محدثینو هم ده او په خپلو کتابونو کې یې ذکر کړې لکه ملا علي قاري رحمه الله په موضوعات الکبرای (۲۰۹) علامه لکهنوي رحمه الله پ. ه. ظفر الاماني (۱۹۸) علامه ظفر احمد عثمانی رحمه الله په قواعد في علوم الحديث ۱۱۰ او داسې نور.

حدیث:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من عال ثلاثة من الأيتام كان كمن قام ليلة وصام نهاره وغدا وراح شاهرا سيفه في سبيل الله وكنت أنا وهو في الجنة أخوين كهاتين أختان وألصق إصبعيه السبابة والوسطى. ابن ماجه (۲/۲۱۳) رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمایلي: څوک چې د دریو یتیمانو سرپرستي کوي، داسې دي لکه دشپې چې لمونځونه او د ورځې روژې نیسي او سهار ماښام توره په لاس د الله جل جلاله په لار کې جهاد کوي، رسول الله صلى الله عليه وسلم دوې گوتې سره یوځای کړې او ویې فرمایلي: زه او دیتیم کفالت کوونکي به داسې په جنت کې یوځای یو.

معلومیږي او که د یتیم وهل د زده کړې او یا د تادیب په خاطر نه وي بیا یې وهل ناروا دي.

فإن ضربه للتأديب وتعليم القرآن جائز فهما داخلان في الإحسان معنى وإن كان في الصورة إساءة والعكس عكس. مرقاة المفاتيح (۲۶۳/۱۴)- حدیث:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " من مسح رأس یتیم لم يمسه إلالله كان له بكل شعرة تمر عليها يده حسنات ومن أحسن إلى یتیمه أو یتیم عنده كنت أنا وهو في الجنة كهاتين " وقرن بين اصبعيه . مسند احمد (۳۴/۹) مشكاة المصابيح (۷۸/۳) له حضرت ابو امامة رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمایلي دي: هر هغه څوک چې د یتیم په سر لاس خاص دالله (ج) لپاره تیر کړي، په هر څومره ویشتانو یې چې دده لاس تیر شوی وي، همدومره نیکی ده ته ورکول کیږي، او هر هغه څوک چې یتیم هلک یا انجلی د ده سره اوسیري احسان ورسره وکړي زه او دی به په جنت کې دارنگه یو (رسول الله صلى الله عليه وسلم خپلې دوه گوتې سره ملگرې کړې) که څه هم حافظ ابن حجر رحمه الله په خپل کتاب فتح الباري (۱۵۱/۱۱) کې فرمایي: چې دا حدیث ضعیف دی. خو د فضائلو په باب کې دا ډول حدیث د ډیری محدثینو په اند مقبول دی مطلب دا چې

ډېر لوی برکتونه دي. تهذيب الكمال:
(۴۰۱/۲۲)

دا چې مقاله را څخه نوره اوږده نشي، په پای کې وایم چې الحمد لله د افغانستان اسلامي امارت د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت ټول یتیمان هغه که د اسلامي امارت د سپیڅلو شهیدانو یتیمانو وي او که د تیرې ادارې د هغو نظامي عسکرو یتیمان چې د اسلامي امارت له سپیڅلو مجاهدینو سره دا شل کاله په جنگ کې ښکیل ول، دوی ووژل شول، او که د ملکي شهیدانو یتیمان وي دا ټول ثبت او راجسټر کړي او د ثبت سره سره یې دوی ته یوه اندازه میاشتنۍ مساعدت (مرسته) پرته له کوم تبعیضه ټاکلې ده او هر کال د ملي بودیجې څخه په میلیاردونو افغانۍ د بانک له لارې دوی ته ورکول کېږي همدا راز ځینو یتیمانو ته یې د حرفوي زده کړو زمینه هم برابره کړې او دا د حکومت یو لوی ستر او نیک اقدام دی همداراز نور اسلامي هېوادونه، مسلمانان، نړیوالې مؤسسې، خیریه بنسټونه، د یتیم کفالت او پالنې ته باید جدي پاملرنه وکړي د هغوی لپاره دې بیلابیلې ادارې رامنځته کړې، یوڅه اندازه میاشتنۍ مساعدت (ماهانه) دې ورته وټاکي د دیني عصري او حرفوي زده کړو زمینه دې ورته برابره شي ترڅو په راتلونکي کې د ټولنې په اوږو بار نشي او الله جل جلاله به اجر عظیم ور په برخه کړي.

حدیث:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: أَنَّ رَجُلًا شَكَاَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَسْوَةَ قَلْبِهِ فَقَالَ: «إِنْ أَرَدْتَ أَنْ يَلِينَنَّ قَلْبُكَ فَأَطْعِمِ الْمَسَاكِينَ وَأَمْسَحْ رَأْسَ الْيَتِيمِ». السنن الكبرى (۶۰/۴) مسند احمد (۲۶۳/۲) فتح الباری: (۲۵۲/۵)
رسول الله صلى الله عليه وسلم ته یو کس د زړه له سختوالي شکایت وکړ نبي عليه السلام ورته وفرمایل: که غواړې چې زړه دې نرم شي، مسکین ته خوراک ورکړه او د یتیم سر مسحه کړه.

علامه یوسف بن عبد الرحمن بن یوسف په خپل کتاب کې د یو عابد په نامه د عمیره بن أبي ناجية د ترجمې په ترڅ کې دده اړوند یوه کیسه هم ذکر کړې ده، فرمایي: چې دی ډیر پرهیزگاره او عابد انسان وو، کله به یې چې تلاوت کول ژړل به یې، کله به یې چې لمونځ کول ژړل به یې، او کله چې به له تلاوت او لمونځ څخه فارغ شو ژړل به یې، یوه ورځ همدغه صالح او پرهیزگاره بنده یو یتیم راوغوښت ډوډۍ یې ورکړه د څښلو اوبه یې ورکړې او سر یې ورغوړ کړ او بیا یې داسې دعا وکړه: ای زما ربه زما د دې کار په ثواب کې زما مور او پلار راسره شریکان کړې، کله چې اوده شو مور او پلار یې په خوب کې ولیدل، او له دوی سره هغه یتیم ناست وو، مور او پلار یې ده ته داسې وویل:
چې ای زویه ددې یتیم پر مور باندي

د لمانځه ادا ب که کیفیت!؟

ژباړه: محمد نعيم

دكتور حنان محمود "لاشين"

تشهد (التحيات) ووايي او په رحمت سره سلام وپوږي.

قاضي وپوښتل: د کیفیت په اړه يې راته ووايه.

ځوان وويل: کیفیت يې دا دی، چې کعبه د وريځو په منځ کې وويني، د اعمالو تله دې سترگو ته کېږدي، پل صراط تر پښو لاندې، جنت ښي اړخ او دوزخ کيڼ اړخ ته وويني، د مرگ ملائکه په داسې حال کې شا طرف ته وويني چې له تا څخه د روح د اخيستو غوښتنه کوي، چې ته په دې هم پوه نشي، چې له دې وروسته به ايا ته لمونځ کوي که به ستا د جنازې لمونځ کېږي؟

قاضي وپوښتل: څو کاله کېږي، چې دا ډول لمونځ کوي؟

ځوان وويل: شل کاله.

قاضي خپلو ملگرو ته مخ کړ او ويي ويل:

راځئ چې د تېرو پنځوسو کلونو خپل لمنځونه بيا ادا کړو.

قاضي خبر شو، چې يو ځوان په جومات کې پر تقوا غږېږي؛ خپلو شاگردانو ته يې وويل:

— ورځو او پوښتنې ترې کوو؛ که ځواب يې راکړ، ورسره کېنو او خبرې يې اورو. چې جومات ته ننوتل؛ ځوان ته يې وويل: د لمانځه په اړه راته ووايه؟

ځوان ترې وپوښتل: ستا پوښتنه د لمانځه د ادا ب که د لمانځه د کیفیت په اړه ده؟

قاضي حيران شو، له ځان سره يې وويل: حيرانوونکې ده، ما ترې يوه پوښتنه وکړه او هغې دوې وکړې.

ځوان ته يې وويل: د لمانځه ادا ب کوم دي؟

ځوان وويل: د لمانځه ادا ب...

— دا چې د الله په امر او له هغه څخه د نيکيو د بدلې لپاره راپورته شي، په رښتيني نيت لمانځه ته ودرېږي، د الهي تعظيم په نيت تکبير ووايي، په حساب تلاوت وکړي، په خشوع رکوع او په خضوع سره سجده وکړي، په اخلاص

معاون مولف سیداحمدجاهد "تلاش"

نقش مؤثر خانواده در بهبود ارایه تعلیم و تربیه در مدارس و مکاتب

بخش اول

چکیده

سهام گیری خانواده‌ها در آموزش و تربیت شاگردان خیلی مؤثر بوده که باید مورد توجه جدی همه افراد جامعه قرار گیرد. تعامل بین مدرسه، مکتب و خانه باعث می‌شود که روند تعلیم و تربیه شاگردان به درستی پیش رود که لازم است اولیای شاگردان با این مسایل مهم آشنا شوند. تحقیق حاضر، بررسی رابطه میان مکتب و خانه صورت گرفته که به شکل کتابخانه‌یی می‌باشد و در جمع‌آوری مواد از منابع مختلف استفاده صورت گرفته است. هدف از تحقیق این مقاله آگاه کردن دست‌اندرکاران تعلیم و تربیه و هم‌چنان خانواده‌هاست تا بدانند که رابطه میان مکتب و خانه به چی اندازه در آموزش و تربیت سالم شاگردان نقش مهم و اساسی را دارد. هرچند تحقیق این گونه مسایل مشکلات زیادی دارد؛ چون منابع مورد نیاز برای تحقیق به اندازه کافی در دسترس نیست؛ با آن‌هم سعی شده است تا موضوع به شکل همه جانبه مورد بحث و بررسی قرار گیرد. کلیدواژه‌ها: وظایف خانواده‌ها در خصوص فرزندان‌شان در مکتب، عوامل امتناع کودک از رفتن به مکتب، روش علاقه‌مند ساختن کودک به مکتب، اهمیت ارتباط خانه و مکتب

مقدمه

با توجه به اینکه تحقیق و مطالعه موضوع‌های علمی از بهترین روش، برای پاسخ‌گویی به نیازمندی‌های فردی و اجتماعی در جامعه است؛ بنابراین یکی از مسئولیت‌های مهم دست‌اندرکاران مسایل علمی این است که نتیجه یافته‌های خود را از طریق انتشار در مجله‌های علمی و اکادمیک با سایر کسانی که در ساحه علم‌ودانش مصروف تحقیق استند، شریک سازند؛ در پهلوی آن نقش محققان در ساحه مسایل علمی

خانواده در رشد شخصیت، تحکیم ارتباط مثبت میان اعضای فامیل خود و جامعه نقش مهمی دارد. فرزند در خانه و در دامان والدین رشد کرده و آماده ورود به مرحله دیگر (مکتب و مدرسه) می شود. خانه، مدرسه و مکتب به عنوان نهادهای اصلی تعلیم و تربیت هر جامعه‌ی محسوب می شود. وضعیت موجود هر جامعه پیشرفته، نتیجه ارتباط مستقیم خانواده، مدرسه و مکتب با هم دیگر است.

وظایف خانواده‌ها در خصوص فرزندان شان

در مکتب

خانه اولین مکانی است که نیازهای روانی و جسمانی هر فرد را تأمین می کند و محیط خانه از ابتدای که طفل به دنیا می آید، تأثیری به سزایی بالای هر فرد دارد. خانواده در رشد شخصیت شاگردان، نقش زیادی دارد. شاگردان در کنار والدین خویش رشد کرده و آماده رفتن به مکتب می شوند.

اولین و مهم ترین وظیفه پدر و مادر انتخاب مکتب و معلم است که نباید مکتب را جای انتخاب کند که از نظر دوری راه، برای اطفال شان مشکل آفرین باشد؛ در ضمن باید به اطفال خویش هم، حق بدهند تا مکتب و مدرسه‌ی را انتخاب کنند که بیش تر علاقه مند درس خواندن در آن جا استند؛ هم چنان خانواده‌ها باید برنامه منظمی را نیز مانند

این است تا پدیده‌های اجتماعی را که نیازمند تحقیق است؛ شناسایی کرده و از این رهگذر دانستنی‌های خود را پیرامون مسایل مختلف علمی به دیگران نیز انتقال دهد.

هر محقق علاقه مند آن است تا حاصل کاری خویش را از یک سو به حیث اثر علمی که بالای آن تحقیق انجام داده است و از سوی دیگر، جزء وظایف علمی دانسته و نظر به قوانین و لوایح اداره که در آن جا وظیفه اجرا می کند، در مجله یا نشریه علمی به چاپ برساند؛ روی این ملحوظ خواستم تحقیقی را در مورد (نقش مؤثر همکاری خانواده، مدرسه و مکتب) انجام داده و حاصل آن را در دسترس سایر افراد جامعه علمی قرار دهم.

آیا شما به حیث خانواده و یا معلم به این فکر کرده‌اید که روابط خانواده، مدرسه و مکتب چي تأثیری بالای تربیت فرزندان و شاگردان دارد؟

یکی از نیازهای اساسی و بهبود اخلاق تعلیم یافته‌گان امروز، برقراری ارتباط سالم خانواده با مکتب و مدرسه است. خانواده، اولین نهاد اجتماعی است که نیازهای روانی و جسمانی افراد را تأمین می کند. کودک از همان ابتدای شیرخوارگی از محیط خانواده متأثر می شود و در بزرگسالی نیز این تأثیر، پیچیده گی خاص خود را پیدا می کند.

کودکان‌شان دارد. مطالعات که در زمینه نقش خانواده‌ها در عرصه پیشرفت درسی و آموزشی شاگردان صورت گرفته است، نشان می‌دهد که خانواده نقش بی‌بدیل در پیشرفت درسی و به عنوان عاملی بسیار مهم در وضعیت بهترشدن یادگیری شاگردان دارد و این نکته را نباید فراموش کرد که نهادهای تعلیمی و تربیتی برای تحکیم آموخته‌ها و تربیت شاگردان با انگیزه، به همکاری و مشارکت خانواده نیاز دارد.

عوامل امتناع کودکان از رفتن به مکتب، یکی از مشکلات و نگرانی‌های بسیاری خانواده‌هاست و عوامل متعددی را می‌تواند داشته باشد.

برخی کودکان که شامل مکتب می‌شوند در رفتن به مکتب بدخلقی کرده و خانواده‌های خویش را نگران می‌سازند؛ چون کودکان بار اول است که در یک محیط جدید و با اصول و قوانین پا می‌گذارند و این مسأله برای‌شان خسته‌کننده است، امتناع از رفتن به مکتب، بیش از همه در کودکان ۵ یا ۶ سال رایج است؛ اما در کودکان ۱۰ تا ۱۱ سال نیز به مشاهده می‌رسد.

وقتی فرزندان‌تان نمی‌خواهند به مکتب بروند و از دردهای زیادی احساس ناراحتی می‌کنند، به داکتر اطفال مراجعه کنید تا معاینه صحی شود و

ایجاد مکان مناسب برای درس خواندن اطفال خویش فراهم نمایند.

برای اولین بار، رفتن کودکان به مکتب یکی از حساس‌ترین دوره زنده‌گی آنهاست که نیاز به توجه زیادی از طرف والدین و معلمان‌شان دارد؛ چنان‌چه هر یک از معلمان و والدین وظایف خود را به درستی انجام ندهند، کودک با مشکلات جدی؛ مانند: دل‌سردی از مکتب، فرار از مکتب و عدم علاقه‌مندی رفتن به مکتب و غیره روبه‌رو خواهد گردید.

یکی از خواسته‌های همیشه‌گی والدین، مؤفقیّت فرزندان‌شان در مکتب است و خبر خوب این است که والدین امروزی بیش‌تر از والدین نسل‌های گذشته به این مسأله متوجه شده‌اند. در حال حاضر خانواده‌ها بیش‌تر علاقه‌مندی دارند تا راه‌ها و برنامه‌های نوینی را به همکاری مکتب‌ها داشته باشند تا بتوانند از پیشرفت درس و تعلیم کودکان‌شان آگاهی حاصل کنند.

کسب اطلاعات بیش‌تر در مورد شیوه تدریس معلمان از سوی والدین می‌تواند بر مؤفقیّت‌های تحصیلی فرزندان‌شان اثرگذار باشند؛ چرا که بسیاری از والدین در اثر بی‌اطلاعی از روش‌های ارتباط خانواده با مکتب بی‌خبرند و نمی‌دانند که ارتباط والدین با مکتب چی تأثیری بسزا بالای روان و جریان پیشرفت درسی

بدی به ذهن شان می ماند؛ اما روش های زیادی برای علاقه مند ساختن کودک به مکتب وجود دارد که می تواند در رفتن کودک به مکتب مؤثر باشد .

شروع فصل بهار برای برخی شاگردان ابتدای زیاد خوشایند نیست و این گروه از شاگردان هیچ علاقه یی رفتن به مکتب را ندارند و در زمان شروع مکتب، حتا دچار مشکلات روحی و جسمی ناشی از استرس و اضطراب نیز می شوند و این مشکلات در شاگردان صنوف اول بیش تر از سایرین دیده می شود؛ بنابراین قبل از هر اقدامی لازم است، علت اینکه کودک تان به مکتب علاقه ندارد را، کشف کنید .

در اولین قدم بهتر است دربارهٔ روزها و خاطرات مکتب با او صحبت کرده و عکس العملش را ببینید. با این روش می توانید علت نارضایتی او را کشف کنید. در این راستا می توانید از معلم او نیز کمک بگیرید .

اختصاص دادن وقت برای کودکان از سوی والدین، داوطلب ساختن کودک به کارهای گروهی از جانب معلم اش، توصیه کردن معلم و مدیر مکتب از طرف والدین برای صحبت کردن با کودک، خریدن تحفه های تشویقی از طرف والدین و دادن آن از طرف مکتب برای کودک، هر کدام این شیوه ها تأثیری بسزا

این معاینه، تأیید می کند که کودک شما یک بیماری جسمانی دارد یا نه؟ علاوه بر این بد خلقی و گریه کردن در وقت مکتب رفتن، از علایمی ست که نشان می دهند کودکان نمی خواهند به مکتب بروند؛ شکایت های مبهمی نظیر موارد زیر، نیز از علایم امتناع کودکان به مکتب می شوند:

- دل درد
- سردرد
- حالت تهوع
- سرگیجه
- درد قفس سینه
- درد مفصل

هر چند علایم یاد شده در کودکان مبتلا به مشکلات جسمی، به شکل واقعی وجود دارد؛ اما بیش تر این علایم با نرفتن به مکتب و در خانه ماندن کودکان بهتر می شود.

روش های علاقه مند ساختن کودکان به مکتب

یکی از مهم ترین علت هایی که تأثیری بر عدم علاقهٔ کودک به مکتب رفتن می شود، ضعیف بودن دروس مختلف است و علت های دیگری نیز می تواند بر بی علاقه گی شاگردان از مکتب، تأثیر داشته باشد؛ مثل نداشتن اعتماد به نفس، عدم توانایی در برقراری ارتباط با دیگر کودکان و رفتار بد معلم که خاطرهٔ

زنده‌گی و مشکلات مقابله کنند. کودک با مرور زمان رشد می‌کند و این والدین است که از هر نگاه تأثیری بالای مؤفقیت کودک دارد. در واقع این خانواده است که بستر لازم برای رشد اعضای خانواده را فراهم می‌کند؛ هر قدر که فضای خانه دارای شرایط بهتر باشد، به همان اندازه احتمال مؤفقیت شخص بیش‌تر خواهد شد. به یاد داشته باشید که داشتن یک خانواده خوب می‌تواند سرعت رشد کودک شما را چند برابر کند.

خانواده مؤفق می‌داند آموختن نظم، انضباط و هر چیزی که برای تربیت فرزندان لازم است یک مرحله‌یی از آموزش است، آن‌ها می‌دانند که رفتار و احساسات‌شان روی رفتار و احساسات فرزندشان تأثیر منفی و یا مثبت می‌گذارد و توجه خود را به رفتار فرزندان خود معطوف می‌کنند، به جای کنترل آن‌ها، به همکاری نظر دارند و به فرزندان‌شان عزت نفس می‌دهند.

خانواده‌های مؤفق فرصت‌هایی را در اختیار فرزندان‌شان قرار می‌دهند تا خود آن‌ها به این نتیجه برسند که چگونه باید رفتار مثبت داشته باشند. والدین آگاه هنگام بروز مسأله و مشکل، آرامش خود را حفظ می‌کنند. آن‌ها را مجازات می‌کنند؛ اما با این مجازات قصد تلافی و اذیت را ندارند و در مقابل، از رفتار

به علاقه‌مند ساختن کودک به مکتب دارد؛ در پهلوی آن والدین می‌تواند از شیوه‌های زیر نیز، برای علاقه‌مند ساختن کودکان‌شان استفاده نماید:

- ۱- در مورد مکتب و درس خواندن حرف‌های مثبت بزنید.
- ۲- در مورد بی‌علاقه‌گی کودکان به مکتب، با معلم‌اش صحبت کنید.
- ۳- کودک خود را تشویق کنید تا دوستان جدید پیدا کند.
- ۴- خشم کودکان را نادیده بگیرید؛ در عوض نظرات مثبت در مورد مکتب بگویید و برایش پاداش بدهید.
- ۵- در مورد علل نرفتن کودکان‌تان به مکتب، جست‌وجو کنید و کودک را تشویق کنید تا تمام خبرها و اتفاقاتی که باعث شده از مکتب دوری کند را به شما بگوید.
- ۶- با مسئولان مکتب هماهنگ کنید که در ابتدای سال تعلیمی جدید، به مدت کوتاهی به کودکان‌تان توجه داشته باشد.
- ۷- روشی را برای جایزه‌دادن مرتب از سوی مکتب، پایه‌گذاری کنید.

نقش خانواده در تربیت فرزندان مؤفق

کودکان مانند لوح سفید و آینه‌یی از رفتار و اعمال والدین خود هستند. از ابتدای مرحله حیات خود براساس ایجاد تعامل با افراد خانواده و نحوه برخورد آن‌ها می‌آموزند و یاد می‌گیرند که چگونه با

دقت داشته باشند که فرزندان، نه تنها تحلیل‌گرا و منطقی‌پذیر نیستند، بلکه تقلید‌پذیر خواهند بود؛ پس باید در تربیت فرزندان به الگوپذیری و تقلید از رفتار والدین و یا الگوها دقت ویژه‌ای داشت.

همه ما آرزو داریم تا فرزندانمان موفق، پرورش دهیم و تمام تلاش خود را برای موفقیت آنها انجام می‌دهیم بهترین اسباب بازی‌ها را برای‌شان خریداری می‌کنیم، در اسرع وقت آنها را به بهترین مکتب برای کسب علم و دانش می‌فرستیم و هم‌چنین تمام تلاش‌های خود را می‌کنیم که در پوهنتون‌های معتبر تحصیل کنند. هر خانواده می‌خواهد که فرزندشان به عنوان یک فرد موفق و دارای اعتماد به نفس، باهوش و آزاد تربیت شوند، مطالعات علمی زیادی در این مورد وجود دارد که تأیید می‌کنند؛ توانایی‌های ذاتی، هوش و وراثت نقش عمده‌ی در زنده‌گی افراد ندارند. در حال حاضر باید به سه مهارت مهم که منجر به موفقیت فرزندان ما می‌شود؛ بیش‌تر توجه کنیم تا افراد موفق در جامعه به بار آیند:

۱- برقراری ارتباط با دیگران:

کودکان اجتماعی می‌توانند با آرامش، راه برقراری ارتباط با دیگران را پیدا کنند، از به وجود آمدن درگیری

خوب فرزندان‌شان قدردانی می‌کنند و از همه مهم‌تر، والدین موفق آماده‌گی تغییر را دارند.

اغلب ما آنچه از نقش خانواده می‌دانیم و از پدر و مادر خود آموخته‌ایم و به‌طور معمول همان‌گونه که پدر و مادرمان با ما رفتار کرده‌اند با فرزندانمان رفتار می‌کنیم. در بسیاری موارد طبق حدس و گمان‌های خود عمل می‌کنیم که البته گاه موفق و گاهی نیز با مشکل مواجه می‌شویم؛ اما بهتر نیست برای اینکه کم‌تر دچار خطا شویم؛ بیش‌تر بیاموزیم؟

بسیاری از خانواده‌ها، گمان می‌کنند که اگر به اندازه کافی فرزندان‌شان را دوست داشته باشند، آنها کم‌تر دچار خطا می‌شوند و بهتر رفتار می‌کنند؛ البته عشق و محبت بسیار، لازم و ضروری است؛ اما به هیچ وجه نمی‌تواند برای برخوردار شدن از تربیت صحیح کافی باشد.

در تربیت فرزندان باید بدانیم که از چی‌ابزاری می‌توانیم استفاده کنیم؛ صحبت کردن، محبت و ورزیدن، نصیحت کردن و غیره در زمره آموزش‌های مستقیم بوده و الگوپذیری، عوامل محیطی، خانواده، والدین، رسانه‌ها و غیره از جمله آموزش‌های غیر مستقیم به حساب می‌آیند؛ خانواده‌ها باید به هر دو نوع این آموزش‌ها اهمیت دهند. خانواده می‌تواند به این نکته

جلوگیری کنند و برای سایر افراد مفید باشند و به احساسات دیگران احترام بگذارند؛ علاوه بر این، توانایی برقراری ارتباط، تنها صحبت کردن نیست؛ بلکه توانایی هم صحبتی و درک طرف مقابل است.

نکته مهم این است که به کودک یاد دهیم که به دیگران احترام بگذارد و هم چنان بتواند از موقعیت‌های ایجاد درگیری جلوگیری کرده و خودخواه نباشد. کودکانی که مذاکره کردن را بلد اند، با دیگران درگیر نخواهند شد؛ اما می‌دانند که چگونه برای یک لذت مشترک باهم، بازی کنند؛ چنین کودکان در مکتب، رفتار بدی از خود بروز نمی‌دهند و در برخورد با معلمان و هم سن و سالان خود با احترام رفتار می‌کنند و در صورت عدم موفقیت در هر موضوعی، به راحتی از هم صنفی‌های خود کمک می‌خواهند.

باید این نکته را یادآور شویم که موفقیت به هیچ وجه تنها با کار، اندازه‌گیری نمی‌شود؛ زیرا عوامل زیادی می‌تواند داشته باشد که اصلی‌ترین آن‌ها اغلب حمایت خانواده است و هنگامی که فرد در زمینه کاری خود حرفه‌ی می‌شود، خود را موفق می‌داند، خانواده نیرومند تشکیل می‌دهد و روابط خود را با

دوستانش حفظ می‌کند.

۲- داشتن هدف مشخص برای موفقیت فرزند در آینده: روان‌شناسان معتقدند که توانایی‌ها و استعداد‌های مادرزادی به هیچ وجه با دست‌آوردهای واقعی در بزرگسالی ارتباط ندارند و موفقیت واقعی با عزم و پشت کار به دست می‌آید؛ علاوه بر این، تحقیقات نشان داده است که یک دهقان با سطح هوش متوسط، اما با هدف مندی بالا، نتایج بهتری نسبت به یک فرد باهوش اما تنبل و بدون تلاش کسب کرده است.

۳- تفکر خلاقانه از مهارت‌های کودک موفق در آینده: یک فرد موفق همیشه یک هنرمند شگفت‌انگیز از تصورات خودش است. تخیل بسیار مهم‌تر از دانش است؛ زیرا دانش محدود، اما تخیل بی‌نهایت است.

این تفکر خلاقانه است که به ما کمک می‌کند تا در بدترین شرایط، بهترین راه را انتخاب کرده و مشکلات زنده‌گی را حل کنیم. هیچ کس نمی‌داند که در آینده چی اتفاقی قرار است بیفتد؛ اما یک چیز واضح است که تفکر خلاقانه به فرزندان ما کمک می‌کند تا سریع در بازار کار پیشرفت کنند خلاق باشند و به احتمال، خودشان کسب و کار ایجاد کنند.

ليکوال: مفتي وقايت الله "وقار"

غوره اخلاق

غوښتونکی دی او مسلمان باید د همدغسې غوره اخلاقو نمونه وي.

استاذ غزالي په یاد کتاب کې مخکې یو عنوان ایښی او ترې لاندې ېې ډېر نصوص ذکر کړي، د عنوان خلاصه ېې داده چې د اخلاقو کمزوري د ایمان د کمزوری نښه ده.

د غوره اخلاقو په اړه په نبوي مرغلرو کې ډېر څه شته چې دلته ېې ځینې راوړو:

- د قیامت په ورځ د بنده د عملونو په تله کې تر غوره اخلاقو دروند بل څه نه شته. (ابوداؤد شریف)

- په مؤمنانو کې د پوره ایمان خاوند هغه دی چې تر ټولو ښکلي اخلاق ولري (ابوداؤد شریف)

- د قیامت په ورځ به په تاسو کې ماته ډېر نږدې هغوی وي چې اخلاق ېې تر نورو ښه وي (مجمع الزوائد للهيثمي)

- ډېری خلک چې جنت ته داخلوي؛ نو تقوا او غوره اخلاق دي. (ترمذي شریف)

استاذ محمد غزالي رحمه الله په خپل کتاب (خلق المسلم) کې ددې وضاحت کړې چې د اسلام پنځه ارکان مستقيما له اخلاقو سره اړیکه لري او د فرضیت په حکمتونو کې ېې یو لوی حکمت د مسلمانانو اخلاقي روزنه ده.

هغه دغه مطلب ډېر ښه لیکلی دی، د لمونځ په اړه لیکي: قرآن کریم چې د لمانځه د فرضیت په اړه فرمایي، هملته ېې اخلاقي روزنه باندې صراحت کړی، لمونځ خو له قولې او فعلې ېې حیايو څخه د خلاصون وسیله ده... زکات د

نفسونو د خپلمنځي اړیکې د قوت لامل دی او د خلکو په منځ کې د الفت پیدا کولو لپاره فرض شوی... روژه کې ټولې بدې خبرې او کړنې حرامې گڼل شوې او په حج کې خو له جگړو او هر ډول بد اخلاقو څخه منع شوې... دا ټول عبادات چې تر شا ېې اخلاقي فلسفه ځای لري، په دې دلیل دي چې اسلام د عالي اخلاقو

هره ورځ روژه وي او د شپې عبادت کوي. (مجمع الزوائد للهيثمي)

دا د غوره اخلاقو په اړه د نبوي احاديثو يوه برخه ده، که قرآن کریم وگورو؛ نو څومره تصريح او سپينه خبره چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم د اخلاقي کمال په اړه شوې، د بل څه په اړه په دغسې ډول نه ده شوې، هلته چې ورته فرمايي: **وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ. القلم: ۴** يقيناً ته د سترو اخلاقو خاوند بې!

د رسول الله صلی الله عليه وسلم د اخلاقي کمال ډېرې نمونې په سيرت کې شته او د هغې ټولو همدا پیغام دی چې امت يې هم بايد په خپلو اخلاقو کې د پیغمبر صلی الله عليه وسلم استازولي وکړي او بايد خلک پرته له دې چې دوی سره وپېژني، د دوی له تعامله پوه شي چې دوی د يوه امتیازي پیغمبر امتیازي امت دی.

مور په يوه داسې عصر کې اوسېږو چې مسلمانان په اخلاقي لحاظ ورځ تر بلې کمزوري کېږي او لکه څنګه چې د ساینس، ټیکنالوژۍ او عصري علومو میدان ترې پردو گټلی دی، هڅه کېږي چې اخلاقي ډګر هم هغوی ته پرېښودل شي او مور به د تش په نوم مسلمانۍ شعارونو ته زنده باد وايو.

مور د مسلمانو ټولنو اوسېدونکي له يوبله دومره په کرکه کې يو چې حساب يې نه شته، زمونږ خپلمنځي اړیکې دومره

- د الله تعالیٰ په بنده گانو کې الله تعالیٰ ته تر ټولو محبوب د غوره اخلاقو خاوند دی (مجمع الزوائد للهيثمي)

- رسول الله صلی الله عليه وسلم ته په امت کې تر ټولو محبوب خلک د غوره اخلاقو خاوندان دي (مسند أحمد)

- زه د هغه چا لپاره د جنت په لوړه برخه کې د کور زمه واريم چې اخلاق يې ښکلي وي (مجمع الزوائد للهيثمي)

- تاسو له خلکو سره په مالونو سره احسان نه شئ کولی؛ نو په ورين تندي او ښکلو اخلاقو سره يې وپالئ (مجمع الزوائد للهيثمي)

- رسول الله صلی الله عليه وسلم د غوره اخلاقو دعاء کوله، فرمايل يې: اللهم اهدني لأحسن الأخلاق لا يهدي لأحسنها إلا أنت".

ای الله، غوره اخلاق مې په برخه کړه، د غوره اخلاقو توفيق خو يوازې ته ورکولی شې.

- رسول الله صلی الله عليه وسلم چې به کله په هنداره کې وکتل؛ نو د اخلاقو ښکلا به يې غوښته، فرمايل يې: "اللهم أحسن خلقي فأحسن خلقني" (مسند أحمد)

ای الله، لکه څنګه چې دې زما ښکلي پيدايښت کړی دی، دغسې مې اخلاق ښکلي کړه.

- يقيناً مؤمن خو د غوره اخلاقو په سبب د هغه چا درجه لاسته راوړي چې

له بدینې او بدگومانۍ ډکې دې چې د بداخلاقی نوم به ورته سلامي شي، حقیقت دادی چې که پرون زموږ د غوره اخلاقو په سبب خلک دین سره وصلېدل؛ خو نن زموږ د بدو اخلاقو له کبله ډېر وگړي له دین څخه لرې کېږي.

دا یو تریخ او سپین واقعیت دی چې نن زمونږ د هغو وروڼو چې د دینداری دعوی کوي، له اخلاقو څخه خلک راضي نه دي، دا سمه ده چې دوی د دین د دعوت جذبه لري؛ خو ولې په قصدي یا غیر قصدي توگه خپلو بې لاریو ته دیني رنگ ورکوي چې همدا کار بیا په خلکو ناوړه اغېز شیندي او خلک داسې فکر کوي چې ټول دین به همدغسې وي لکه دغه دعوتگر چې موږ ته وړاندې کړی دی او دا بې په عملي توگه مظاهره کوونکی دی.

ښه خبره داده چې موږ اخلاقي کمزوری او خوبی دواړه وپېژنو او ددې پر ځای چې نور په ځان پسې په زور تابع کړو، په کار داده چې په اخلاقو بې وټرو او د دین خواږه ورته په عملي توگه ثابت کړو، د رسول الله صلی الله علیه وسلم په ژوند کې د هغه کسانو شمېر څوک کولای نه شي چې د پیغمبر صلی الله علیه وسلم د ښو اخلاقو له کبله مؤمنان شوي دي، ولې موږ دومره ټیټ شو چې خلک مو د اخلاقو او انسانیت په هیڅ امتیازي اړخ فکر ونه شي کړی؟

د غوره اخلاقو د تعریف په اړه د امام عبد الله بن مبارک رحمه الله تعریف ډېر جالب دي، هغه فرمایي: «هُوَ نَسَطُ الْوَجْهِ، وَبَذَلُ الْمَعْرُوفِ، وَكَفُّ الْأَذَى» (سنن الترمذي)

یعنې: ورین تندی، د نېکۍ خپرول او له بدۍ او ضرر څخه ځان ساتنې ته غوره اخلاق وايي.

باید داشته باشد. جوانان مسئول هستند تا دانش کافی در باره سیاست، اقتصاد، قانون، آموزش عمومی و آموخته های مختلف را داشته باشند. میل به پیشرفت و تعالی در دانش، جوانان را وادار می سازد تا حوزه های تازه تری را جست و جو کنند؛ این امر باعث رشد و احساس شخصیت جوانان می شود، از جهت اجتماعی، در این دوره خواهان استقلال و احراز هویت و شخصیت خویش شده و علاقه پیدا می کند تا در ورکشاپ ها، سیمینارها، کنفرانس ها، مجالس، محافل خوشی و... غیره اشتراک نمایند تا شخصیت خود را تبارز دهند. از لحاظ اخلاقی می خواهد بهترین فرد بین هم قطاران خود باشند. نتیجه اینکه جوانان را باید تشویق و به سوی کارهای مورد علاقه اش هدایت نمود تا بتوانند به این نیاز خود پاسخ دهد.

واژه های کلیدی: تعلیم، جوانان، موفقیت، تلاش، سهمگیری و مسئولیت پذیری.

مقدمه

آبادی کشور نه تنها مربوط به جوانان می شود بلکه تمام افراد جامعه در آبادی و عمران مملکت باید سهم فعال داشته باشند. همواره جوانان به عنوان وسیله مطمئن جهت بهبود کیفیت و حل مشکلات مملکت مدنظر قرار میگیرند و اخذ مشوره از جوانان و کارمندان وظیفه اساسی دولت به شمار می رود. جوانانی که درست آموزش دیده باشند می توانند

موفقیت جوانان در امر آموزش و تعامل آنها در آبادی کشور

معاون سرمولف ماستر سید حبیب الله "ولی زاده"

قسمت اول

چکیده

قرآن کریم تمام دستورالعمل های قانونی، اجتماعی، معنوی، سیاسی، بشری، مذهبی و اخلاقی را ارائه می کند و راهنما و هدایت کننده تمام بشریت است. اخلاقیات در اسلام مجموعه ای از اصول معنوی است که تعیین می کند چه چیز درست، و چه اشتباه و چه چیز تاثیر به سزایی روی پیروان آن دارد. موفقیت جوانان در امر آموزش و تعامل آنها در آبادی کشور از ویژگی های است که هر جوان مسلمان

سهیم شوند و در عین حال میتوانند برای احراز مشاغل بالاتر و پرمسئولیت آماده شوند، زیرا جوانان در پرتو آموزش صحیح میتوانند وظایف خود را به نحوه مطلوب انجام دهند. به گونه‌ای که تحقیقات انجام شده، جوانان آموزش دیده به خوبی در تمامی سطوح مملکت ارتباط مثبت بین سرمایه‌گذاری برای رهوری ادارات نشان داده است. در این راستا لازم است جریان، منابع و اقدامات لازم در ادارات شناسایی و در یک مدل علمی متناسب برنامه ریزی شود. چرا که بهترسازی اقدامی خوبی است که در سطح فردی باعث ارزشمندی و رضایت‌مندی فرد و در سطح اداره باعث بهبود و توسعه همان اداره میشود. در دنیای امروزی جوانان و کارمندان با داشتن مهارت های کارایی که دارند می‌توانند انتظارات مملکت خود را برآورده سازند، در رقابت مؤفق شوند و به رشد و توسعه خود و کشور ادامه دهند. یکی از مهمترین مزیت های جوانان مصروفیت آنها در عرصه های مختلف کاری و دسترسی آنلاین از طریق ویسایت و شبکه های اجتماعی است. وقتی صحبت به رشد شود تعدادی زیادی جوانان وجود دارد که در آن وظیفه توسعه کسب و کار را بر عهده بگیرد و می‌تواند به ایجاد تغییر و ترویج رشد در سراسر مملکت و بخش های دیگر کمک کند.

بیان موضوع

مؤفقییت در کار مستلزم سخت کوشی،

برای خود، خانواده، جامعه و اداره که در آن کار می‌کنند منابع مختلف و فراوانی را فراهم سازد. در دنیای امروزی پیشرفت تعلیم، کسب و کار تنها به آن دسته از کارهایی ممکن است که به طور مداوم در حال توسعه و تغییر باشد که طی آن محصولات، خدمات، بازارها و کارهای خود را بهبود بخشد تا بتواند در بازار رقابتی باقی بماند، رشد کند و سودآورتر شود. به همین دلیل است که شرکت ها اقدام به ایجاد شیوه های توسعه کسب و کار می‌کنند و جوانان را برای تمرکز بر این وظایف در میان سایر موارد استخدام می‌کنند تا به رشد آنها کمک کنند. توسعه کسب و کار جریانی است که ستراتیژی ها و فرصت ها در تمام ادارات مملکت برای تقویت رشد و افزایش درآمد اجرا می‌شود. بنابر این راهکار اصلی برای کارآمد و اثربخشی آموزش منابع انسانی ضمن خدمت است. کارمندان جوان در هر سطح ادارات از مشاغل ساده یا پیچیده محتاج به یادگیری و کسب دانش و مهارتهای جدید هستند و همواره برای بهتر انجام دادن کارهای خود از روشها و اطلاعات جدید کار بگیرند. برنامه‌های آموزشی در اداره میتواند نیازهای اداره مملکت را رفع و تضمینی برای حل مشکلات دیگران باشند. چنانچه کارکنان یک اداره هر قدر خوب آموزش ببینند بهتر میتوانند به همان پیمانانه در ارتقاء سطح کارایی کشور

مان را با نگرش مثبت مشاهده کنیم و تصمیم را عادلانه، همراه با سلامت، تکریم شخصیت افراد صدر اتخاذ کنیم. جوانان قابلیت تبدیل شکست به پیروزی را دارند، جوانان آزاد و آگاه هستند و می توانند در صورت ضرورت خود را در جهت بهتر شدن تغییر دهند و تجربه منفی خود را به موضوعی مثبت و سازنده مبدل سازند. داستایوفسکی؛ نویسنده بزرگ روسی معتقد بود که رنج کشیدن شایستگی خاص خود را می خواهد؛ پس اگر زندگی دارای مفهومی باشد، رنج و مرگ هم باید معنایی داشته باشند. رنج، بخش لاینفک زندگی بشر است. اگرچه به شکل سرنوشت و مرگ باشد. زندگی بشر بدون رنج و مرگ کامل نخواهد بود. اگر جوانان سرنوشت و رنج هایش را بپذیرند، به شیوه ای که عواقب آن را نیز به دوش بکشند، معنای شگفتی به زندگی اش می دهد. پس باید از موقعیت و شرایط دشوار به عنوان فرصتی برای رسیدن به ارزش های اخلاقی، سود جست و یا از آن روی برگرداند. همین گزینش است که نشان می دهد جوانان ارزش رنج هایش را دارد یا نه؟ اما بسیاری از جوانان، سالهای متمادی در گذشته زندگی می کنند و با واپس نگری اندیشه های گذشته از واقعیت دور می شوند و هیچ تصمیمی برای زندگی ندارند، حتی یک رویای ساده... (ماهنامه آموزشی برای مدیران، دوره نهم سال ۱۳۹۰).

عشق به وطن، تلاش برای آموزش مداوم در عرصه های مختلف، آموختن کسب و کار برای زندگی بهتر، رهبری درست و صادقانه، نگرش ها و زحمات شب و روز است. سهم نگرش، اندکی بیش از سایر مؤلفه هاست و این اندک، همان اصل تفاوت اندک است. ولی در معنا بسیار بزرگ و تاثیر گذار است. وقتی دانسته های ما نتواند نگرش و باورمان را تغییر دهد بی فایده و نامؤثر است. با عمیق شدن و به ریشه ها و باور خویشتن رسیدن است که تغییر نگرش آغاز می شود. همین قدر دانستن کافی است تا که بهتر از این کار کنیم و تصمیم بگیریم؛ لیکن نیاز به تغییر در رفتار و عمل است. این نگرش است که نقطه آغاز و خط عزیمت تغییر در عمل و رفتار فردی و گروهی دارد. در حقیقت باور و رفتار جوانان را که با ما کار می کنند، تغییر می دهیم و بهبود می بخشیم. استعدادها و قابلیت های زیاد، وقتی با نگرش و باور بد همراه می شوند محکوم به شکست اند چنانچه با نگرش و باور خوب همراه شوند، متضمن نتایج موفقیت آمیز خواهد بود. پرهیز از قضاوت های فوری، داشتن نگاه پیرامونی و مستقیم، ریشه یابی امور و عمیق شدن در آن، شکستن و دور انداختن روش های ناکارآمد و عادت شده و دامن زدن به روحیه خلاقیت و نوآوری، برای داشتن نگرش مثبت لازم است. پوهنتون ها، مکاتب، مدرسه ها و محیط پیرامون

و شخصیت خویش است و علاقمند می باشد تا در ورکشاپ ها، سیمینارها، کنفرانس ها، مجالس، محافل خوشی و... غیره اشتراک نموده تا شخصیت خود را تبارز دهند. از لحاظ اخلاقی می خواهد بهترین و با اخلاق ترین فرد در بین هم قطاران خود باشد. از لحاظ خانوادگی گاهی کودک است و خواهان توجه جدی از طرف اعضای خانواده و گاهی هم بزرگ سال حساب کرده و می خواهد در امور شرکت کند و زندگی را بچرخاند. در این دوره میل به از خود گذری، ابراز قدرت و شجاعت و ریسک پذیری بیشتر از سایر دوره ها در او وجود دارد. از لحاظ عاطفی نیز میل به ابراز احساسات شدید نسبت به دیگران است و در مقابل علاقه دارد تا دیگران نیز به احساسات او پاسخ دهند و یکی از خصوصیات دوره دیگر جوانی این است که نوجوان می خواهد نسبت به آنچه تاکنون بوده تغییر سلوک و روش دهد نتیجه اینکه نوجوان را باید تشویق و به سوی کارهای مورد علاقه اش هدایت نمود تا بتواند به این نیاز خود پاسخ دهد. و به برخی از اهداف و آرزوهای خود برسد. در این صورت نوجوان علاوه بر کسب مهارت به "عزت نفس" نیز دست می یابد. از ویژگی های دیگر نوجوان ابراز قدرت است. در این دوره نوجوان احساس قدرت زیاد را می کند. و این به دلیل خروج وی از دوره ضعف و ناتوانی کودکی است. لذا

چنانچه تربیه اخلاقی به عهده معلمان است و این وقتی میسر می شود که معلم خود دارای اخلاق نیک و حمیده باشد. مانند: پیامبر بزرگ اسلام حضرت محمد "صلی الله علیه وسلم" که معلم بشریت است و تمام مسلمانان جهان به اخلاق نیک او افتخار می کنند. لذا معلمان نه تنها باید از لحاظ اخلاقی و رشد اجتماعی الگوی خوبی برای شاگردان باشند، بلکه به عنوان کارشناس تربیتی هم باید بتوانند برخی از مشکلات تربیتی نوجوانان را برطرف سازند. نوجوانی دوره ای است که در آن نوجوان میل به استقلالیت دارد و به دنبال کسب استقلالیت اجتماعی، اقتصادی و تمایلات مثبت و خوب اخلاقی خود با دیگران است. این دوره، دوره مشارکت در تصمیم گیری ها و نظر خواهی هاست. درین مرحله احساسات آنها برسنجیدگی و تعقل آنها غالب می باشد درین مرحله نیاز است که والدین و استادان توجه خاصی به مهارت احساسات آنها نمایند و این کار زمانی ممکن است که تلقین و تدریس و اسبابی که بتواند خلای احساسات آنها را در روان و سلوک آنها پر کند، عملاً بر آنها اجراء شود. باید به جوانان و نوجوانان فرصت داده شود تا خودش نظر بدهد و هم نظر دیگران را بخواهد، چون این امر باعث رشد و احساس شخصیت در او می شود. از جهت اجتماعی، در این دوره نوجوان خواهان استقلال و احراز هویت

تاکید زیاد می شود این است که چه یاد گرفتیم؟ چگونه یاد گرفتیم؟ و چه کسی در این راه ما را یاری رسانیده است؟ در همین راستا همه روی نقش "معلم" و "محتوا" در امر یاددهی یادگیری تاکید فراوان دارند. گرچه مشخص کردن عوامل خوشبختی سخت و دشوار است ولی می توان گفت: تعلیم و تربیت سالم، داشتن هدف در زندگی، پلان کاری روزمره، تلاش و کوشش شبانه روزی، فعالیت، کار، امید، پیشین بودن، ایمان، دوستی، عشق به وطن، انگیزه، خلاقیت و غیره از مهم ترین عوامل خوشبختی به شمار رفته و زندگی برای افراد خوشبخت چیزی جز کار و تلاش مداوم و مستمر برای رسیدن به اهداف بزرگ نمی باشد. باید گفت برخی افراد از موقف خوشبختی برداشت های متفاوتی دارند و بعضی ها تصور می کنند که خوشبختی در ثروت بسیار است و به همین دلیل ثروتمندان را خوشبخت ترین مردم می دانند و برخی احساس می کنند که تعادل مالی نشان مؤفقیّت و خوشبختی می باشد در حالی که چنین نیست و تنها ثروت نمی تواند که انسان را خوشبخت بسازد بلکه خوشبخت کسانی استند که از صحت کامل برخوردارند و آنرا از نگاه اسلام بهترین سرمایه می دانند و در کنار آن بزرگترین سرمایه برای انسان تعلیم و تربیه سالم است تا اول بیاموزند و بعداً بیاموزانند و بر آن عمل کنند. موضوع دیگر که

هدایت قدرت نوجوان، البته اگر شاگرد باشد، از طریق درس های مانند: سپورت، هنر و مسلکی بودن در یک شغل امکان پذیر است. از طریق این برنامه های درسی است که می توان به نوجوان کمک کرد تا از قدرت و توان خود برای رشد جسمی و فکری و کسب مهارت استفاده کند. در مورد شناخت کودکان و نوجوانان، معلم باید به علم روز مجهز شود. مثلاً سختی ها و شیرینی های دوره جوانی را بداند با خصوصیات آن آشنا شود و در باره اینکه فرد تا چه اندازه با زمان بلوغ خود فاصله دارد و چرا و چگونه باید نوجوان را از این تغییرات آگاه کرد، این امر مسلم است که بین "تعلیم و تربیت" و "اخلاق" رابطه تنگاتنگی وجود دارد. تعلیم و تربیه شیوه های برای رشد و اصلاح همه جانبه وجود انسان از لحاظ عاطفی، اجتماعی، ذهنی، عقلاتی، دینی و اخلاقی ارائه میکنند در حقیقت تعلیم و تربیه ارزش های اخلاقی و صفات نیک و بد از شیوه های اخلاقی می گیرد و از طرف دیگر اخلاق شیوه های تعلیم فضایل، اصلاح رفتار و کسب رفتارهای جدید را به عهده تعلیم و تربیه گذاشته است. تعلیم و تربیه برای ما و کودکان ما کمک و رهنمائی می کند تا میان جعل، فریب، دروغ، خوب و خراب، حق و باطل از هم دیگر فرق دهیم این یک ضرورت ما به تعلیم و تربیت است. در میان همه این گفته ها آنچه روی آن

یک آینه درخشان سوق می دهد، خود نیز در برابر دین، وطن و جامعه احساس مسئولیت کنند و هرگاه از تحصیلات عالی فارغ می شوند در مجال ماموریت های رسمی به مسلک خود، کشور و مردم خود ارج بگذارند و حق هر یک را در جایش ادا نمایند.....

اهمیت و ضرورت

در دوره های گذشته حکومت ها برای دوام سلطه خویش از احساسات جوانان برای اهداف شخصی خود استفاده نموده، آن ها را استخدام و از نیروی پرنشاط و سازنده آنان در تخریب جوامع رقبای خود استفاده می کردند. امروز خوشبختانه هر کشور از خود جوانان تعلیم یافته، وطن دوست، روشنفکر، نیرومند، زحمتکش و با وقار دارند که در گذشته اکثریت آنها در مسیر زندگی با مشکلات، کشمکش های فراوان روبه رو شده بودند و از روزگاران بد تجربه های زیادی داشتند. امروز تلاش هر کشور برای برقراری نظم و کنترل کشور خود از همان نیروی بشری آن ها استفاده می کند و دولت ها چشم امید و انتظار شان به جوانانی است که از سپیده دم فطرت طلوع می کنند و به رشادت ها و تهور و شهامت شان دل ظلمت را می درند و جامعه خود را به سوی افق های روشن زندگی هدایت می نمایند.

تعلیم و تربیت برای رشد جوانان از وظایف اصلی و مهم در هر جامعه می باشد.

مربوط به حکومت می شود، این است که ماموریت والدین را در آموزه های دینی، اخلاقی و رشد اجتماعی در نصاب تعلیمی جا دهند و در نصاب مضامینی را تهیه و ترتیب نمایند و در معرض تطبیق گزارند که از هر لحاظ دینی، اسلامی، فرهنگی و جامع باشد و هر سه سال بعد نظر به تحولات و تغییراتی که در پیشرفت های علمی نمایان می گردد، نصاب تعلیمی و تحصیلی را نیز به همان معیارها عیار سازد. رشته بندی شاگردان معارف باید از دوره متوسط آغاز شود و زمانی که وارد دوره لیسه می شوند نیز رشته شان معلوم باشد و در کنار آن مضامین دیگر را نیز طبق نیاز های آنان در نصاب بگنجانند. بعد از سپری نمودن مؤفقاانه امتحان کانکور به دوره تحصیلات عالی راه پیدا می کنند و دوره تحصیلات عالی فرصتی است که جوانان در این مرحله نسبت به دین، وطن، ملت و در مجموع اوضاع اجتماعی، اخلاقی، سیاسی و اقتصادی علاقه می گیرند و بنابر تحقیقات روانشناسان احساس تجسس و تثبیت آنها به اوج خود می رسد، والدین و حکومت مسئولیت دارند که این احساسات آن ها را تنظیم کنند و در هر رشته یی که تحصیل می نمایند قبل از فراغت چراغ های بر فراز راه آن ها گذاشته شود که دور نمای زندگی شان را توسط آن مشخص کنند. تکلیف خودی جوانان این است که علاوه از انگیزه های دیگری که آن ها را به سوی

در صنف درسی با کسانی که با او رابطه خویشاوندی ندارند سپری می کند. در طول سال های دوره ابتدائی بیشتر ساعات خود را در مکتب با یک معلم و یا تعداد کثیر از معلمان میگذراند اما بیشترین وقت خود را با خانواده اش به طور پیوسته ادامه دارد. در پایان هر سال تحصیلی ارتباط او با معلمان قبلی پایان می یابد و در آغاز سال تحصیلی بعد با معلم جدیدی آشنا می شوند. در دوره متوسط و به خصوص در دوره لیسه شاگردان با معلمان بیشتر مواجه هستند. در هر گونه شرایط رابطه بین والدین و کودکان در خانواده، معلمان و شاگردان در مکتب، بزرگان و جوانان در محیط و ماحول از اهمیت خاص برخوردار بوده هم چنان قدرت و کنترل برای اعمال تشویق و تنبیه را در اختیار دارند. ولی در صنف درسی طور عادی فقط یک عضو بزرگ سال وجود دارد و آن معلم است.

والدین از سن کودکی باید به اولادها و آموزه های دینی آنها توجه خاص نمایند و هرگاه از صنف ششم دوره ابتدائیه فارغ می شوند، باید قرآن را با مسایل ضروری فقه بدانند و پابند نماز باشند. ارزش های اخلاقی به آنها تلقین شده باشد و به حیث نورسان مذهب وارد دوره ثانوی تعلیمات خود شوند.

هدف

زمینه سازی کار و تحصیل برای جوانان و سهم داشتن فعال آنها در آبادی کشور از

اطفال، جوانان و هر فرد جامعه برای اینکه از زندگی خود در اجتماع لذت برده باشند و احساس خوشبختی کنند و از آن استفاده خوب و بهتر نمایند تا بتوانند هیچگاهی به خطا نروند نخست باید بیاموزند بعد عمل کنند تا به کمک آموخته های خود زندگی بهتر و خوبتر بسازند، ولی زندگی کردن، تجارب زیاد می خواهد تا عملی شود و ما را به اهداف آینده خود برساند تا زندگی پر از خوشبختی و سعادت را برای خود و دیگران بسازیم. جوانانی که تحت تعلیم والدینی قرار دارند و محیط و منزل و خانواده شان مانند مکتبی است که در هر بخش آن کتاب است، اقامه نماز و پابندی به روزه و تقواست و هر گاه این جوانان در سنین کودکی به مکتب و مدرسه فرستاده می شوند تا مرحله جوانی زیر مراقبت والدین آگاه خود رشد می کنند و اگر محیط مکتب و مدرسه ناسازگار باشد کمبودی های آن را نیز همین والدین جبران می نمایند و سرانجام مراحل بر سر راه زندگی شان یکی پی دیگری ایجاد می شود که باید آن را پشت سر بگذرانند. جوانان تا زمانی که در سن کودکی باشند بیشترین اوقات خود را در بین اعضای خانواده (به خصوص مادر، خویشاوندان و همسایه ها) سپری می کنند.

با آغاز مکتب، کودک به یک شاگرد تبدیل شده اوقات مهم بخش زندگی خود را دور از خانه در کنار معلم و سایر شاگردان

کار، بالا بردن نیروی انسانی و دریافت مشاغل برای جوانان و کارمندان در آن باید باشد. بنابراین اهداف دوره‌های آموزشی جوانان و کارمندان معمولاً بر حسب رفتار و عملکرد آنان بعد از طی یک دوره آزمایشی از خود نشان دهند تعیین گردد. (سعادت، ۱۳۸۳، ص ۱۸۷). اهداف آموزش در مدیریت نیروی انسانی، علاوه بر وضع موجود، باید مبتنی بر برنامه‌ها نیز باشد، که متفقاً با اولویت‌های مکانی و زمانی اجرایی می‌تواند شامل باشد.

هدف اصلی آموختن مفاهیم، واقعیات، مهارت‌ها و دانستنی‌های مربوط به کار است بدون اینکه از جوانان خواسته شود عملاً نیز کاربرد آنچه را که آموخته است تمرین و تجربه کند. متداول‌ترین روش‌های این گروه سخنرانی، سمینار می‌باشد.

جوانان در شبیهی از دنیای واقعی که به طور مصنوعی ساخته شده است، قرار می‌گیرند تا با شناخت آن، برای رویارویی و ورود آنها به دنیای واقعی آماده شود. بررسی موارد خاص، ایفای نقش، تمرین شغل و بازی‌های مدیریتی از جمله روش‌هایی هستند که در این گروه قرار می‌گیرند. روش‌های ضمن خدمت؛ این است تا جوانان ضمن انجام کار آموزش داده شود، این روش مناسب‌ترین روش برای آموزش دانش و مهارت‌هایی است که می‌تواند آنها را در زمانی نسبتاً کوتاه (چند روز یا چند هفته) یاد گرفت. (سعادت ۱۳۸۳).

اولویت‌های کاری دولت و اشتراک فعال جوانان در عمران مملکت.

ادبیات نظری

مؤفقیت جوانان در امر آموزش و تعامل آنها در آبادی کشور به نیروی انسانی، شهامت، دلیری، جوان مردی و تصامیم بلا قید و شرط جوانان و ابستگی دارد. هر چند تصامیم جدی جوانان چندان تفاوتی با هم ندارند اما می‌توان هر یک از آنها را متناسب با شرایط و زمینه‌های مختلف به کار بست. نیازسنجی جوانان اولین گام برنامه‌های آموزش و توسعه کشور بوده، جهت تعیین اهداف آموزشی، انتخاب و طراحی برنامه‌های آموزشی، اجرای برنامه‌ها برای تطبیق باز سازی کشور و ارزشیابی آموزش‌ها در عرصه‌های مختلف ارائه شده محسوب گردد. آبادی کشور و سهم جوانان در آن چرخه مداومی را بوجود می‌آورند که همیشه با نیازسنجی و مشوره‌های سودمند جوانان شروع می‌شود. جهت حصول نیازهای آموزشی جوانان و روش‌های متعددی چون تجزیه و تحلیل، تجزیه و تحلیل شغل و تجزیه و تحلیل فرد مورد استفاده قرار گیرد. (Miller & Osinski, ۲۰۰۲). بعد از تعیین نیازهای آموزشی اهداف آموزشی جوانان بایستی مشخص گردند. هدف از برگزاری هر دوره آموزشی برای جوانان و سهم آنها در آبادی کشور، در نهایت افزایش کارهای عمومی در کشور از طریق بالا بردن کیفیت

سودمندی و اثربخشی دوره‌های آموزشی بر اساس چهار معیار اصلی، سنجیده می‌شود که عبارتند از: رضایت جوانان از دوره، میزان یادگیری بر اثر شرکت در دوره، بررسی تغییر رفتار جوانان و بررسی نتایج. (سعادت، ۱۳۸۳، ص ۲۰۳). نیازهای آموزشی در ستراتیژی‌های مختلف چهار ستراتیژی کسب و کار را تشریح می‌کند: تمرکز، رشد داخلی، رشد خارجی، و سرمایه‌های منفی.

این تبعات هر یک از ستراتیژی‌ها را برای برنامه‌ریزی و اجرای آموزش نشان می‌دهد هر ستراتیژی بر اساس هدف کسب و کار متفاوت است. ستراتیژی تمرکز: تلاش بر افزایش سهم بازار، کاهش هزینه، یا ایجاد و حفظ وضعیت بازار و یک جای پای محکم در بازار برای محصولات و خدمات خود ایجاد می‌کند. به عنوان مثال، شرکت هواپیمایی سات و ست یک ستراتیژی تمرکز دارد. ستراتیژی مذکور بر طی مسافت کوتاه، قیمت پایین، تعداد زیاد سفر هوایی متمرکز است.

این شرکت از یک نوع هواپیما استفاده می‌کند (بوئینگ ۷۳۷)، سیسم ریزرف چوکی ندارد و هیچ غذایی به مسافران نمی‌دهد.

این ستراتیژی شرکت مذکور را کمک می‌کند تا هزینه‌ها را پایین و درآمدها را بالا نگهدارد.

(مگ هی، ته‌یر، ۱۳۵۴، ص ۲۱).

کم‌توجهی به هر یک از موارد تأثیرگذار در اجرای آموزش مؤثر، سبب دور شدن از تحقق اهداف پیش‌بینی شده خواهد شد. دلایلی در دست است که بی‌توجهی به انتخاب افراد، هزینه برنامه‌های آموزشی را افزایش داده و تأثیر و نتیجه آن را کاهش می‌دهد.

به احتمال قوی عدم مؤفقت برنامه‌های کارآموزی که صحیحاً طرح‌ریزی شده است لااقل تا حدودی مربوط به انتخاب ناصحیح و انتصاب بی‌مورد افراد می‌باشد. (مگ هی، ته‌یر، ۱۳۵۴، ص ۲۱). جوانان جهت بهره‌مند شدن از آموزش به هر شکل آن، بایستی از آمادگی قبلی برخوردار باشند. آمادگی فراگیران هم به عوامل تجربی و هم به بلوغ فراگیران اشاره دارد. هرگاه بین توانایی لازم که برنامه آموزشی ایجاب می‌نماید و قابلیت و توانایی موجود فراگیران عدم هماهنگی وجود داشته باشد، برنامه آموزشی نامؤفق خواهد بود. وجود ناهماهنگی دلالت بر این امر دارد که لازم است به طور دقیق غربال شوند تا مؤفقت برنامه به بالاترین سطح خود برسد (J.Ford & Wasson). باید توجه داشت که ارزیابی فقط یک بار پس از اجرای برنامه آموزشی انجام نمی‌پذیرد بلکه در تمام طول اجرای برنامه به طور مستمر ارزیابی انجام گیرد تا تطبیق عملکرد را با هدف برنامه میسر سازد. (سلطانی، ۱۳۸۵، ۱۷۷) معمولاً

ورځ مو په توحيد پيل کړئ!

شيخ حکيمي رحمه الله

ژباړه: پرهېز

رسول الله ﷺ، ټينگار کړی، چې د سهار په دوو لومړيو رکعتونو کې دې، د کافرون او اخلاص سورت وويل شي، ځکه کله چې انسان له خوبه راپورته کېږي، لومړی هغه څه چې کوي يې د سهار لمونځ دی، نو د ورځې له پيله دې، د کفر او ايمان، شرک او توحيد ترمنځ اړیکه مشخصه کړي. په لومړي رکعت کې، چې د "کافرون" سورت وايي، په حقيقت کې له کفر څخه د بېلوالي اعلان کوي او له کفر څخه فاصله اخلي. په دويم رکعت کې د "قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ" په ويلو سره د توحيد ميدان ته ننوځي. لومړی کار، چې بايد د ورځې په پيل کې وشي، هغه دا دی، چې ووايي زه د توحيد منونکی يم او کافر نه يم. نو ورځ چې په دې مبارک حرکت پيل شي، پای يې هم معلوم دی، چې مبارک به وي. خو د کافرون او اخلاص سورتونو مفاهم يې بايد، چې په ذهن کې وي، نه دا چې يوازې تلاوت وي.